

Nipashe

Jumatatu Novemba 2, 2020 • Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

ISSN 0856 • Na. 0580386

The Guardian digital

www.ippmedia.com

nipasheTZ

nipasheTZ

MWANGA WA JAMII

nipasheTZ

0745 700710

Nipashe
Spotika

MAANDALIZI WAZINDUA MIKATABA MWAKA 2021

NYOTA WAS WANAOMALIZA MIKATABA MWAKA 2021

KIARASHE AFRICA

ZEALOT MESSI

ISIKUPITE

AKA BURGERS

LONDON, Ingerezi

DAVID LAMBERT

...Maandalizi ya kuapishwa yakamilika

Na Augusta Njoji, DODOMA

MAANDALIZI ya kuapishwa kwa Rais mteule Dk. John Magufuli, Novemba 5, mwaka huu, yamekamilika na viongozi mbalimbali mashuhuri wa kitaifa na kimataifa wanatarajia kuhudhuria.

Akizungumza jana na waandishi wa habari, Msemaji Mkuu wa Serikali, Dk. Hassan Abbas, aliseme sherehe za kuapishwa zitafanyika katika uwanja wa Jamhuri jijini Dodoma na maandalizi yake yamefikia asilimia 95.

"Tutaendelea kutoa taarifa juu ya viongozi wa kimataifa watakaoishiriki na mpaka sasa tumeshapokea pongozi mbalimbali kutoka nchi 20 kwa njia ya mtandao na salamu rasmi za kidiplomasia kutoka nchi nne ikiwamo China," alisema.

Aliwaomba wananchi kuji-tokeza kushiriki kwenye sherehe hizo na kuanza kuingia saa moja asubuhi uwanjani hapo.

"Burudani mbalimbali zitakuapo za wasanii na za asili, tunaomba wananchi wa Dodoma wajitokeze kwa wingi," alisema.

Pia alisema Novemba 2, kutakuwa na sherehe za kuapishwa kwa Rais mteule wa Zanzibar, Dk. Hussein Mwinyi, zitakazofanyika visiwani Zanzibar.

Oktoba 30, mwaka huu, Mwenyekiti wa NEC, Jaji mstaafu Semistocles Kajage, akitangaza matokeo ya Uchaguzi Mkuu ngazi ya Rais, alisema Rais Magufuli ameshinda kwa kupata kura 12,516,252 kati ya kura halali 14,830,195 zilizopigwa.

Alisema katika kinyang'anyiro hicho nafasi ya pili ilishikwa na Tundu Lissu wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), ambaye alipata kura 1,933,271.

Wagomeba wengine ambao idadi ya kura zao kwenye mabano ni pamoja na Leopold Mahona wa NRA (80,787), John Shibuda wa ADA-TADEA (33,086), Mutamwega Mgaya wa SAU (14,922), Cecilia Mwanga wa Demokrasia Makini (14,556), Yeremia Maganja wa NCCR-Mageuzi (19,966), Ibrahim Lipumba wa CUF (72,885), Philipo Fumbo wa DP (8,283), Bernard Membe wa ACT-Wazalendo (81,129) na Queen Sendiga wa ADC (7,627).

Wengine ni Twalib Kandege wa UPDP (6,194), Hashim Rungwe wa CHAUMMA (32,878), Khalfan Mazrui wa UMD (3,721) na Seif Seif wa AAFP (4,635).

Mkuu wa Shirika la World Vision Tanzania Kanda ya Kaskazini, Mkama Nangu (kushoto), akikabidhi vifaa tiba ikiwa pamoja na vitanda vya kujifungulia, mikasi ya upasuaji na vifaa vya kumpa joto mtoto mchanga baada ya kuzaliwa, vyenye thamani zaidi ya Sh. milioni 80 kwa Mganga Mkuu wa Wilaya ya Karatu, Dk. Lucas Juma, katika hafla iliyo fanyika Hospitali ya Endabash wilayani Karatu juzi. **PICHA: DANIEL SABUNI**

JPM: Nina deni kwa Watanzania

Na Augusta Njoji, DODOMA

RAIS mteule Dk. John Magufuli, amesema ushindi mkubwa aliopata ni deni kubwa kwake na atahakikisha anitimiza imani ya Watanzania kwa kufanya kazi usiku na mchana.

Akizungumza jana baada ya kukabidhi-wa cheti cha ushindi na Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC), Rais Magufuli, alishukuru Watanzania kwa kumwamini na kumchagua kwa kura nydingi kuwa Rais kwa awamu nydingine ambayo ni muhula wa mwisho kwake.

"Nawashukuru kwa kukipa ushindi mkubwa chama changu (CCM) katika urais, ubunge na udiwani, uwakilishi Zanzibar kwa hakika mmetuapa ushindi mkubwa sana ambao umetuechia deni kubwa sana."

Alongeza: "Kwango mimi niha deni kubwa kwa Watanzania, namwomba Mungu anisaidie pamoja na viongozi wenzangu katika awamu hii ya pili ya uongozi wetu, ili tutimize haja ya Watanzania walio tuamini kwa sababu kwango mimi na wenzangu hili ni deni kubwa."

Rais Magufuli alisema: "Kupata ushindi wa asilimia 84.4 ni imani kubwa sana kwa Watanzania na nasema kwa dhati nina deni kubwa kwa Watanzania imani yao nitaitimiza kwa kufanya kazi sana usiku na mchana."

Alisema ushindi huo ni wa Watanzania wote na si wa kwake peke yake wala chama chake.

"Aliyenipigia kura na hata ambaye hajnipigia kura natumia fursa hii kuwaahidi Watanzania wote kwamba nitawatumikia bila kujali mahali wanapotoka ama tofauti zetu za dini, kabila, rangi au itikadi zetu za chama, mimi nitakuwa mtumishi wa Wa-

tanzania wote," alisema.

Aliwashukuru wagombea wote na kwamba wametekeleza haki yao ya kikatiba na demokrasia.

"Tunawashukuru kwa kutupa ushindani wa kutosha mmetusaidia kujua Watanzania wanataka nini, kukubali matokeo na kuja kushiriki hafla hii kwa kuwa ni ishara ya kukomaa kisiasa, maana siasa si vita wala ugomvi naahidi nitashirikiana nanyi kuhakikisha tunasukuma mbele gurudumu la maendeleo kwa kuwa hayana chama," alisema.

Alisema Watanzania wameipatia CCM ushindi mkubwa, kamwe haiwezi kuwa sababu ya kudharau maoni na ushauri wao.

"Tutaheshimu na kuzingatia maoni, ushauri na mapendekezo yenu hasa yenye malengo ya kuleteya maendeleo nchi yetu, Tanzania kwanza, mambo mengime baadaye," alisema.

Aliwashukuru viongozi wa dini ambao walio bea taifa na likawa salama wakati wote wa uchaguzi.

"Navishukuru vyombo vya ulinzi na usalama kwa kuhakikisha amani na usalama vinatawala kipindi cha uchaguzi na nina imani usalama utaendelea hata baada ya uchaguzi, nashukuru kwa viongozi wa nchi mbalimbali ambao baada ya matokeo wamenitumia salamu za pongozi na kututakia mafanikio mema," alisema.

Aliwapongeza Watanzania kwa kuonyeshi ukomavu wa siasa na utilivu mkubwa wakati wa uchaguzi.

"Uchaguzi huu umedhihirisha ulimwengu kuwa sisi Watanzania sio tu tunapenda amani, lakini tumekomaa kidemokrasia sasa uchaguzi umekwisha kilichobaki ni kuchapa kazi," alisema.

Aliahidi kuhakikisha anatekeleza ilani

kwa kufanya kazi kwa nguvu zote.

"Nashukuru vyama vingine vya siasa viliyonipigia kura na kuacha ushabiki wa vyama vyaao na wamefanya hayo kwa mapenzi makubwa kwa Watanzania, niwaombe bila kujali vyama tutangulize utanzania na kushikamana katika kujenga nchi kwa kuwa nina uhakika tunaweza na tutafaulu sana," alisema.

Aliipongeza NEC chini ya Jaji Kajage kwa usimamizi mzuri wa uchaguzi ambao ume-fanyika kwa ufanisi wa hali ya juu.

"Hakuna shaka kwa mtu aliyeshiriki ana-jua umefanyika vizuri tena kwa kiwango cha juu, vifaa vilifika kwa wakati, mwaka huu kwa mara ya kwanza kulikuwa na karatasi za kupigia kwa watu wenye ulema-vu, vituo vya kupigia kura vilikuwa vingi na vya kutosha na kufanya kusiwe na misuru mirefu wakati wa kupiga kura," alisema.

Vilevile, alisema matokeo yametolewa kwa haraka hiyo kupunguza tataruki kwa wananchi na imetokana na matumizi ma-zuri ya TEHAMA.

Katika hatua nyingine, Katibu Mkuu wa CCM, Dk. Bashiru Ali, alisema siri ya ushindi wa CCM ni umoja na kuwaomba wanachama kupo kea ushindi huo kama mzigio na deni kwa Watanzania.

"Watanzania tushikamane kipindi hiki kazi tulioifanya ni kubwa tusikubali ku-chonganishwa, kutenganishwa wala ku-gombanishwa," alisema.

Alisema CCM wasisherehekee kwamba uchaguzi umeisha, bali watambue mwisho wa uchaguzi ni mwanzo wa uchaguzi mwininge.

Kadhalika, alisema waliochaguliwa wote wanapaswa kuwajibika na kuzingatia nidhamu ya chama na kuwatumikia Watanza-nia.

Vyama vyalilia kupatiwa ruzuku

Na Augusta Njoji, DODOMA

YVAMA visivyo na uwakilishi bungeni vimemwangukia Rais Mteule, Dk. John Magufuli, kuvivezesha ruzuku ili kusaidia shughuli za kiutendaji ndani ya chama.

Akizungumza kwa niaba ya wagombea 10 wa urais amba walishiriki uchaguzi mkuu mwaka huu, kwenye hafla ya kukabidhiwa cheti cha ushindi Rais Magufuli, mgombea wa ADC, Queen Sendiga, alisema vyama hivyo vinaomba uvezeshaji ruzuku japo kwa asilimia kidogo, ili kusaidia kufanya shughuli za kiutendaji ndani ya chama.

"Tunaomba utufikirie na kama inawezekana ili tupate chochote ili kufikia malengo ya kuwafikia Watanzania kipindi hiki," alisema.

Aidha, alimpungeza Rais Magufuli kwa kuchaguliwa kwa kishindo na kwamba vyama hivyo vimeridhika na mchakato wa uchaguzi na kuhidi kumuunga mkono.

"Sisi tunaahidi kukupa ushirikiano wa hali na mali na pale utakapoona inafaa tuijenge Tanzania kwa pamoja kwa kuwa Watanzania wanahitaji maendeleo na maisha mazuri na haya yanapati kana kwa kutunza amani ya nchi iliyopo," alisema.

Aliwaasa Watanzania kutambua kuwa uchaguzi umeisha, hivyo wajikite katika kujenga nchi.

Naye, mgombea wa NRA, Leopold Mahona, alitumia nafasi hiyo kuwashukuru Watanzania kwa kufanya uchaguzi kwa amani na kufanya maamuzi.

"Nampongeza Magufuli kwa ushindi wa kishindo namwombea aendelee kuchapa kazi, na muunga mkono kwamba nipo tayari kufanya naye kazi," alisema.

Awali, akizungumza katika hafla hiyo, Mkurugenzi wa NEC, Dk. Wilson Charles Mahera, alisema katika uchaguzi huo uliofanyika Oktoba 28, mwaka huu, kata nne kati ya 3,956 hazikufanya uchaguzi kutokana na sababu mbalimbali ikiwamo wagombea wa kata tatu kufariki na kata moja ilikumbwa na tatizo la karatasi za kupigia kura.

Alisema mfumo unaotumika kwa uendeshaji wa uchaguzi ni mgombea anayepata kura nyingi ndio anatangazwa kuwa mshindi kwa mujibu wa Katiba ya Tanzania na Sheria ya Uchaguzi.

"Pia mfumo mwngine utatumika uwiano wa kura ambapo hutumika kupata wabunge na madiwani wa viti maalum," alisema.

Alibainisha kuwa kwenye uchaguzi huo kulikuwa na waangalizi wa uchaguzi na asasi za kiraia, ambapo Tume ilitoa vibali 97 kwa asasi za ndani ya nchi na taasisi 20 za kimataifa zilizokidhi vigezo.

Polisi yaonya maandamano

Na Waandishi Wetu

JESHI la Polisi nchini limeonya kuhusu maandamano yanayodaiwa kupangwa kufanyika kupinga matokeo ya uchaguzi mkuu wa Jumtano.

Mkoani Pwani, limewaonyawafusi wa vyama vya siasa kuacha kuhamasisha maandamano, ambayo hayana kibali.

Kamanda wa Polisi wa Mkoa huo, Wankyo Nyigesa, ndiye aliyetoka onyo hilo, wakati akizungumzia kauli za baadhi ya viongozi wakuu wa vyama vya siasa vya upinzani siku moja baada ya Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC) kukamilisha kutangaza matokeo ya uchaguzi uliofanyika Oktoba 28.

Wankyo alisema viongozi wa vyama vya siasa vya upinzani amba hawakuridhika na matokeo kufuata sheria na si kuhamasisha maandamano.

Alisema yeoyote atakayeingia barabari kuandamana hatua za kisheria zitachukuliwa kwa maelezo kuwa maandamano hayo yakifanyika yatachangia uvunjifu wa amani.

SHINYANGA

Mkoani Shinyanga, limewaonya viongozi wa vyama vya siasa pamoja na wafuasi wao, wasijaribu kufanya maandamano ya kupinga matokeo ya uchaguzi mkuu uliofanyika Oktoba 28, mwaka huu, badala yake waende mahakamani kupinga matokeo hayo.

Kamanda wa Polisi mkoani Shinyanga, Debora Magilimba, alitoa onyo hilo jana kutokana na matamko yanayotolewa na viongozi wa kisiasa kutaka kufanya maandamano nchi nzima yasiyo na kikomo kuanzia leo ya kupinga matokeo ya uchaguzi mkuu.

Alisema maandamano hayo ni batili na kwamba viongozi hao walipaswa kufuata sheria ya kupinga matokeo hayo mahakamani badala ya kufanya maandamano ambayo yana viashiria vya uvunjifu wa amani.

"Jeshi la Polisi mkoani Shinyanga halitasita kamwe kuchukua hatua kali za kisheria, kwa kikundi chochote kile cha kisiasa chenyne nia ya kuvuruga amani ya nchi," alisema Magilimba.

"Kama wagombea hawajaridhi ka na matokeo ya uchaguzi mkuu

wafuate sheria, kanuni na taratibu za nchi na kipeleka malalamiko yao mahakamani na siyo kufanya maandamano ya bila kikomo yenye viashiria ya uvunjifu wa amani," aliongeza.

Pia, aliwataka wananchi wa Mkoa wa Shinyanga kutojiingiza kwenye maandamano hayo, bali waendee na shughuli zao za kila siku za kutojiingizia kipato na wasiwe na hofu ikiwa ulinzi utaimarishwa kila kona.

MWANZA

Mkoani Mwanza Jeshi hilo limewatata wananchi kuendeela na shughuli zao za kiuchumi na kijamii, licha ya kuwapo taarifa za baadhi ya vyama vya upinzani kutangaza kufanya maandamano nchi nzima.

Kamanda wa Polisi mkoani humo, Muliro Jumanne Muliro, akizungumzia na waandishi wa habari, alisema kazi ya uchaguzi imeisha na sasa wananchi waend-

eele na shughuli zao.

Alisema jeshi hilo limejandaa kuimarisha ulinzi kubabiliana na wanaotaka kuleta vurugu kwa namna yoyote.

Muliro alisema, mtu yeyote atakayethubutu kuandamana atakabiliana na polisi bila kujali cheo chake.

Kamanda Muliro alisema, wananchi wema hawatakiwi kupata hofu yoyote badala yake waendee na kazi zao.

Aliongeza kuwa Jeshi la Polisi halitamvumilia mtu ama kikundi cha watu kina-chotaka kuleta fujo mkoani kwake, kwa kuwa kufanya hivyo ni kukiuka sheria za nchi.

Viongozi wa juu wa vyama vya siasa vilivyoshiriki uchaguzi mkuu vikitangaza kufanya maandamano yasiyokuwa na kikomo kwa nchi nzima.

Viongozi hao waliohamissha na kutangaza maandamano wanatoka vyama vya ACT-Wazalendo na Chama cha Demokrasia na Maende-

leo (CHADEMA).

RC TANGA

MKUU wa Mkoa wa Tanga, Martin Shigela, amepiga marufuku maandamano ya vyama vya siasa mkoani kwake, akisema kitendo hicho kinawenza kusababisha uvunjifu wa amani.

"Tunachohitaji ni amani, uchaguzi umeisha na kili-chobaki ni kuangalia shughuli nyingine za maendeleo zinavyokwenda, sasa tuwe watulivu," alisititiza Shigela.

Shigela alisema hataki kuona mikusanyiko yoyote mkoani humo, kwa sababu tayari uchaguzi umemalizika na walioshinda wame-shatangazwa, huku akitaka walioshindwa katika uchaguzi mkuu uliofanyika Oktoba 28, mwaka huu, kubalibni matokeo.

Imeandikwa na Marco Maduhu, Shinyanga, Juliet Mkireri, Pwani, Richard Makore Mwanza na Luli George, Tanga.

Procurement Opportunities

Tender for Framework Agreements

Medical Teams International is Non-Government Organization (NGO) which was founded in 1979, providing life-saving medical care for people in crisis, such as survivors of natural disasters and refugees.

Medical Teams International, Kasulu Tanzania is inviting interested suppliers to express their interest to supply MTI with items per description below. All interested parties are invited to participate.

Procuring Entity:	Medical Teams International
Tender No:	MTI20/GEN PROC/001
Tender Name	Invitation to Tender for Framework Agreements
Reference Number	CATEGORY A: SUPPLY OF GOODS
PP/MTI-TAN/01/2020	Supply of general stationery.
PP/MTI-TAN/02/2020	Supply of office supplies.
PP/MTI-TAN/03/2020	Supply and maintenance of photocopiers, scanners, computers, printers, Uninterruptible Power Supply (UPS), laptops, software, toners and other ICT accessories.
PP/MTI-TAN/04/2020	Supply of branded items and promotional materials.
PP/MTI-TAN/05/2020	Supply, installation and maintenance of fire and security alarms equipment and security systems.
PP/MTI-TAN/06/2020	Supply of Fuel (Diesel & Petrol)
PP/MTI-TAN/07/2020	Supply of bottled water, dispensing machines and maintenance.
PP/MTI-TAN/08/2020	Supply of motor vehicle/cycle parts and accessories.
PP/MTI-TAN/09/2020	Supply of airtime and scratch cards.
PP/MTI-TAN/010/2020	Supply of office furniture's and fixtures.
PP/MTI-TAN/011/2020	Medicines
PP/MTI-TAN/012/2020	Medical Consumables
PP/MTI-TAN/013/2020	Medical Equipments
Reference Number	CATEGORY B: PROVISION OF SERVICES
PP/MTI-TAN/014/2020	Provision of catering services.
PP/MTI-TAN/015/2020	Provision of air travel, reservations and ticketing services.
PP/MTI-TAN/016/2020	Provision of sanitary, fumigation, pest control and cleaning services.
PP/MTI-TAN/017/2020	Provision of internet services.
PP/MTI-TAN/018/2020	Provision of hotel accommodation and conference facilities.
PP/MTI-TAN/019/2020	Provision of security services (guards, dog patrols and security survey).
PP/MTI-TAN/020/2020	Servicing, repair and maintenance of vehicles and motorcycles
PP/MTI-TAN/021/2020	Vehicle Hire-minibus, pickups, hardtop Landcruiser's
PP/MTI-TAN/022/2020	Provision of printing services
Source of Fund	Bureau of Population, Refugees and Migration & UNHCR
Eligible Firms	National (Registered in Tanzania)
Method of Procurement	National Competitive Bidding
Mode Application	Via Email; procurementtz@medicalteams.org (Please send an introduction email for document Inquiry)
Deadline	11th November 2020 4:30PM
Bids Submission	Effective 12th October to 11th November 2020

Daring to love like Jesus, we boldly break barriers to health and restore wholeness in a hurting world

Wengi waugua magonjwa ya akili bila kujitambua

Na Mwandishi Wetu

MTAALAMU wa magonjwa ya akili, amesema watu wengi waugua ugonjwa wa akili, lakini hawajui na hata wanapohisi dalili waahendi hospitalini kutibiwa.

Miongoni mwa mambo yanayochangia magonjwa hayo ni ugumu wa maisha, kukata tamaa, wasiwasi na hisia mbaya dhidi ya wengine.

Dk. Isaak Lema wa Chuo Kuu Kishiriki cha Sayansi ya Afya Muhimbili (MUHAS), ametaja moja ya tatizo la afya ya akili ambalo linawakumba wengi ni sonona.

Alisema hayo jijini Dar es Salaam wakati akitoa mafunzo maalumu kwa watu wanaouagua magonjwa yasiyoambukiza (NCD).

"Ukiwa na sonona dalili zinazoweza kujitekeza ni kukosa hamu ya kula, tendo la ndoa, hali ya kutotaka kujumuika na wen-gine, kuwa na mawazo ya kutaka kuijua, kuhisi uchovu, kukosa us-ingizi na kushindwa kutekeleza majukumu ya kawaida ya kila siku," alisema.

Dk. Lema alitaja dalili nydingine kuwa ni huzuni endelevu, kusahau matendo ya muda mfupi, kushindwa kufanya uamuza, kukosa umakini, kujihisi kuwa na hatia kwa mambo yasiyokuhusu na maumivu ya mwili yasiyowenza kubainika kwa vipimo hospitalini.

Dk. Lema alisema watu wengi hujikuta na matatizo hayo, lakini hawaendi hospitalini kutibiwa na matokeo yake huathirika zaidi kiafya na kuwasababishia hasira, ukichaa na hata kujaribu kujiua.

Mwenyekiti wa Shirikisho la Vyama vya Magonjwa Yasioambukiza (TANCDA), Prof. Andrew Swai, alisema moja ya njia za kue-puka sonona ni kuzungumza na watu wa karibu juu ya matatizo yanayokubabili.

Alisema wakati mwininge sonona inasababishwa na mambo ya kuletwa na watu wengine, hivyo akashauri kubabili hali hiyo kwa kuwadharau kwa sababu mwishowe watachoka na wala maneno yao hayawezi kudhuru mwili.

"Kumbuka ule wimbo unaosema 'Waache waseme, mwisho watachoka,' alionya Prof. Swai.

Hatua nydingi alisema ni mtu kubalibni matatizo ya dunia na kuyakabili kwa njia mbalimbali ikiwa ni pamoja na kuomba ushauri.

Alionya kuhusu kuwa na tamaa ya mambo ambayo yapo nje ya kipato na hasa kwa kutaka kuwa na mali kwa vile mwenzako anayo.

Alionya kuwa sonona ni miongoni mwa magonjwa yanayowasumbua wengi na yanaweza kuwa chanzo au kuhatarisha zaidi hali ya kiafya kwa wanaougua NCD.

Alitaja miongoni mwa NCD kuwa ni kisukari, shinikizo la damu, saratani, siko seli, pumu na magonjwa sugu ya mfumo wa hewa.

Washiriki wa mafunzo hayo wengi walielezea kukabiliwa na sonona mara kwa mara, hivyo kuiomba serikali kuweka utaratibusi wa kuwatuma wataalamu wa afya ya akili kwene kliniki zao, ili waelimishwe na kupatiwa tiba.

"Tukiwapata wataalamu hawa itatusaidia tusiathirike zaidi na magonjwa haya," alisema Mwalimu Getruda Mgindo, ambaye anaugua shinikizo la damu pamoja na figo kwa zaidi ya miaka 20.

Watilia 531 kutoka Urusi wakishuka katika ndege ya Shirika la Azur juzi, Uwanja wa Ndege wa Kimataifa wa Abeid Amani Karume. **PICHA: RAHMA SULEIMAN**

www.imbank.co.tz
invest@imbank.co.tz

"Bank's Tariff
(Applicable from 03rd Sept, 2020)
ALL CHARGES ARE TAX EXCLUSIVE EXCEPT TISS CHARGES

I&M Bank
LIMITED
YOU'LL LOVE THE DIFFERENCE

	Local Currency (LCY)	Foreign Currency (FCY)
Monthly Ledger Fees / Maintenance Fees		
Current Account, Bonanza Account	TZS 15,000	TZS 15,000 Equivalent
Dunduliza Savings Account, Salary Account, Young Savers Account	Free	Free
Msomi Student Account	Free	Free
i&M Express Account	Free	Free
Noble Current Account	TZS 20,000	US\$, EUR, GBP 10
Kwetu Current Account	TZS 20,000	US\$, EUR, GBP 10
Kwetu Savings Account	Free	Free
Tunaweza Womens - Savings Account, Current Account, Group Account	Free	Free
Minimum Initial Deposit Required for Account Opening		
Current Account, Bonanza Account	TZS 100,000	US\$, EUR, GBP 100
Dunduliza Savings Account, Young Savers Account	TZS 20,000	US\$, EUR, GBP 20
Salary Account	Free	Free
Msomi Student Account	TZS 10,000	N/A
i&M Express Account	TZS 10,000	N/A
Noble Current Account	TZS 100,000	US\$, EUR, GBP 100
Kwetu Current Account	NII	NII
Kwetu Savings Account	NII	NII
Tunaweza Womens - Savings Account	TZS 10,000	US\$, EUR, GBP 20
Tunaweza Womens - Current Account, Group Account	TZS 30,000	US\$, EUR, GBP 50
Transaction Fees - per entry		
Current Accounts	TZS 400 Per transaction	TZS 400 Equivalent Per transaction
Dunduliza Savings Account, Salary Account, Young Savers Account	Free	Free
Salary handling/Bulky internal transfers charges	TZS 500/ Per salary	TZS 500 Equivalent/ Per salary
Msomi Student Account	Free	Free
i&M Express Account	Free	Free
Kwetu Current Account	Free (iClick internet banking charges apply)	Free (iClick internet banking charges apply)
Kwetu Savings Account	Free (iClick internet banking charges apply)	Free (iClick internet banking charges apply)
Noble Current Account	Free	Free
Tunaweza Womens - Savings Account, Current Account, Group Account	Free	Free
Salary handling/Bulky internal transfers charges (Noble account and Tunaweza Account)	Free	Free
Statement Charges		
Current account and Overdraft Account (Monthly statement)	Free	Free
Savings Account (Quarterly Statement)	Free	Free
E-statement (Informal)	Free	Free
Interim Statement - current year	TZS 1,200 / page	FCY 1 / page
Interim Statement - previous year	TZS 1,200 / page	FCY 1 / page
Cash Deposit		
Small Denomination TZS 500, 1,000, 2,000	Below TZS 30M: Free Above TZS 30M charge 1%	
USS Cash deposits - Current Account and Overdraft Account		Free
USS Cash deposits - Dunduliza Savings Account		Free
Deposit Denomination less than 50 EUR/US\$	4%	
Deposit Denomination less than 20 GBP	4%	
Tunaweza Womens - Savings Account	Below TZS 30M: Free; Above TZS 30M charge 1%.	Free
Tunaweza Womens - Current Account, Group Account	Below TZS 30M: Free; Above TZS 30M charge 1%.	Free
Cash Withdrawals		
Cash withdrawals at counter (Current and Overdraft Account)- Daily Limits	Up to TZS 5M: Free; Above TZS 5M: charge 0.12% Max TZS 100,000/- Up to TZS 1M: TZS 2,000/- TZS 1M+ - TZS 5M: charge TZS 3,000/- Above TZS 5M: charge 0.12% Max TZS 100,000/-	Up to US\$ 10,000/- 0.5% above 1%
Noble Current Account Cash withdrawals at counter	Free Up to TZS 50M, Above that 0.05%	Up to US\$ 5,000/- per day is Free, Above that 0.5%
Tunaweza Womens - Savings Account (Cash withdrawals at counter restricted to 1 per month, ATM and iClick transactions are not restricted)	Up to TZS 10M: Free; Above TZS 10M: charge 0.12% Max TZS 100,000/-US\$	Up to US\$ 5,000/- per day is Free, Above that 1%
Tunaweza Womens - Current Account, Group Account	Up to TZS 10M: Free; Above TZS 10M: charge 0.12% Max TZS 100,000/-US\$	Up to US\$ 5,000/- per day is Free, Above that 1%
Funds Transfers		
Internal Funds Transfers (Non Mobile Banking)	Free	Free
Inward Remittances		
Incoming Funds Transfers (TISS)	Free	Free
Incoming Funds Transfers (TT)	Free	Free
Income EFT Local	Free	Free

	Outward Remittances		
Outgoing Funds Transfers (TISS/EAPS)	TZS 10,000	US\$ 10	
Outward EFT - External (Single/bulk)	TZS 3,000	N/A	
Outgoing Funds Transfers (TT)	0.1% min equivalent to US\$ 40/- & Max US\$ 100	0.1% min FCY 40/- & Max FCY 100/-	
Bank Transfer		US\$ 20	
Outgoing funds Transfers Rapides - Existing Customers (Routed Through Account)		US\$ 6	
Outgoing funds Transfers Rapides - Walk-in Clients		US\$ 8	
Cheque Services			
25 Leaves	TZS 18,000	TZS 18,000	Equivalent
50 Leaves	TZS 36,000	TZS 36,000	Equivalent
100 Leaves	TZS 72,000	TZS 72,000	Equivalent
Counter cheque	TZS 10,000	TZS 10,000	Equivalent
Stop Payment - per instruction (Single Continuous cheque series)	TZS 50,000	TZS 50,000	Equivalent
Revolve Stop Payment Instruction	TZS 10,000	TZS 10,000	Equivalent
Note: Cheque book destruction charges apply if any requested cheque book remain uncollected by customer within 6 months			
Account Closure Charges			
Current accounts	TZS 35,000	TZS 35,000	Equivalent
Dunduliza Savings Accounts	TZS 10,000	TZS 10,000	Equivalent
Cards Related Charges (Visa Debit Cards)			
Annual charges	TZS 6,000	TZS 6,000	Equivalent in FCY
Card replacement	TZS 15,000	TZS 15,000	Equivalent in FCY
New pin request (Pin regeneration)	TZS 2,000	TZS 2,000	Equivalent in FCY
Cards uncollected and destroyed (after 3months)	TZS 15,000	TZS 15,000	Equivalent in FCY
Cash withdrawal-I&M ATM per withdrawal	TZS 700	TZS 700	Equivalent in FCY
Other bank ATM withdrawal -In Tanzania	TZS 1,500	TZS 1,500	Equivalent in FCY
Other bank ATM withdrawal - Outside Tanzania	TZS 5,000	TZS 5,000	Equivalent in FCY
Annual Safe Deposit Lockers at Oysterbay branch (Only in TZS) (Size in CMs - Height x Width x Depth)			
Small Size (41.5 x 13 x 10)	TZS 150,000		
Medium size (41.5 x 16.5 x 13)	TZS 200,000		
Large size (41.5 x 33.5 x 12)	TZS 300,000		
Extra Large (41.5 x 33.5 x 27)	TZS 400,000		
Annual Safe Deposit Lockers at Nyerere Branch (Only in TZS) (Size in CMs - Height x Width x Depth)			
Locker Type D (18.9 x 26.3 x 49.2)	TZS 300,000		
Locker Type 2D (18.9 x 63 x 49.2)	TZS 600,000		
Locker Type 4D (40.4 x 53 x 49.2)	TZS 1,000,000		
Locker Type B (19.9 x 21 x 49.2)	TZS 200,000		
Locker Type 2B (15.9 x 42.3 x 49.2)	TZS 500,000		
Locker Type 4B (32.1 x 42.3 x 49.2)	TZS 800,000		
Locker Type 2B1 (32.1 x 21 x 49.2)	TZS 500,000		
Appraisal Fees For Credit Facilities			
Overdraft (P/A)			
Limits below TZS 100M	1%		
Limits from TZS 100M - TZS 500M	1%		
Limits from TZS 500M - TZS 1,000	1%		
Limits from TZS 1,000M and above	1%		
TL above Syears	1%		
Temporary over draft per quarter	1% Flat		
Minimum Appraisal fees	NIL		
Advances against Deposits	NIL		
Term Loan (Flat)			
Limits below TZS 100M	1%		
Limits from TZS 100M-TZS 500M	1%		
Limits from TZS 500M-TZS 1,000	1%		
Limits from TZS 1,000M and above	1%		
Fixed Deposit - TZS			
	3 Month	6 Month	12 Month
1,000,000 - 4,999,999	3.0%	3.5%	4.5%
5,000,000 - 9,999,999	3.5%	4.5%	5.5%
10,000,000 - 49,999,999	4.5%	5.5%	6.5%
500,000,000 and above	5.0%	6.0%	7.0%
Prime Lending Rate			
	TZS 19%	USD 10%	

HABARI KITAIFA

Mbunge mteule asema CUF haijamzuia kuingia bungeni

Na Elizabeth Zaya

MBUNGE mteule pekee wa Chama cha Wananchi (CUF), Shamsia Mtamba (pichani), Jimbo la Mtwara Vijijini, amesema chama chake hakijatoa msimamo wowote wa kumzua kuingia bungeni.

Mtamba alitoa kauli hiyo wakati akizungumza na Nipashe kwa njia ya simu.

"Mimi na chama changu hatuna kauli wala tamko lolote la kukataa kuingia bungeni, ninachofahamu nimechaguli na

wananchi wangu na kinachofuata ni kwenya kuwakilisha kama walivyonihami," alisema Mtamba.

"Kama kuna baadhi ya vyama wanasema hawaaenda bungeni, mimi chama changu hakijatoa kauli yoyote."

Alisema siri kubwa ya yeze kuchaguliwa katika nafasi hiyo ni kuongea vizuri na wapigakura pamoja na namna alivyoolezeza sera za chama chake kwa wananchi hao.

Alisema atajitahidi kupaza sauti yake kadri anavyoweza ili isikike kwa kutetea Watanzania.

"Nitajitahidi kupaza sauti yangu kadri ni navyoweza na ninaamini kwamba itasikika. Nilikuwa mbunge wa viti maalum kuitia chama hiki cha CUF, lakini mwaka huu ni kaona niingie kwenye jimbo na nashukuru nimepata," alisema Mtamba.

Katika uchaguzi mkuu uliofanyika Octoba 28, ni Mtamba (CUF) na Aida Kenani wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), waliofanikiwa kushinda kati ya viti 264 vya majimbo yote nchi nzima.

Chama Cha Mapinduzi (CCM), ndicho kili-chofanikiwa kushinda majimbo 262.

Akihojiwa na chombo kimoja cha habari, mbunge huyo mteule alisema, "Sijjisikia vizuri sana kuwa mpinzani peke yangu maana najua kuna mambo hayatakewa vizuri. Nitajitahidi kupaza sauti yangu kuwasemea wananchi."

NCCR-Mageuzi kutoa msimamo matokeo ya uchaguzi mkuu

Mwandishi Wetu, MOSHI

CHAMA cha NCCR-Mageuzi, kimesema kinafanya tathmini kuhusu uchaguzi mkuu tangu ulivoanza hadi kutangazwa kwa matokeo, kabla ya kutoa msimamo wake kuhusu matokeo yaliyotangazwa na Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC), wiki iliypita.

Akizungumza na waandishi wa habari juzi, Mwenyekiti wa Kamati ya Uchaguzi ya chama hicho, Anthony Komu (pichani), alisema:

"Tumepata malalamiko mengi nchi nzi-ma kutoka kwa wanachama wetu kuhusiana na mchakato mzima wa uchaguzi wa mwaka huu kuanzia kipindi cha kampeni, uchaguzi ulivyoefanyika mpaka wakati wa kutangazwa kwa matokeo," alisema.

"Tunafanya uchunguzi kuhusu uchaguzi ulivyoendeshwa, maana tuna malalamiko mpaka ya maandishi; makamishna wa Tume huko juu walionyesha kila dalili ya kuwa uchaguzi utakuwa ni wa huru na haki ila katika utekelezaji wake."

Alisema kuna kasoro nyingi zilizoje-tokeza na kwamba wanaodai kushinda wana wajibu kuka na wale wanaodaiwa kushindwa ili kudumisha umoja walio na Watanzania.

Komu ambaye alikuwa ni mgombea wa ubunge Jimbo la Moshi Vijijini, alisema pamoja na mgombea urais wa chama hicho, Yeremia Maganja, kukubali matokeo na kuweka saini kuthibitisha hilo, hiyo haizuii NCCR-Mageuzi kutoa taarifa yenye msimamo wake kuhusiana na uchaguzi

mkuu huo.

"Suala la Maganja kukubali matokeo na kutia saini, hakuhalishi wala kuharamisha matokeo, wala uamuizi wake huko haubatilishi madai ya haki ya kitaifa ikiwamo ile ya kutaka Tume huru ya uchaguzi," alisema.

Akijibu swali kuhusu chama hicho kuyakubali au kuyakataa matokeo yaliyotangazwa na Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC), na kama watashiriki maandamanayo ya kupinga matokeo hayo, Komu alisema kuwa kwa nafasi yake, hana mamlaka ya kutoa msimamo wa chama.

THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA
MINISTRY OF WATER
RURAL WATER SUPPLY AND SANITATION AGENCY (RUWASA)
LOSAA-KIA WATER SUPPLY TRUST
P. O. Box 171, HAI, Phone: (+255) 737036952
Email: jstambuli2000@gmail.com

VACANCY FOR WATER TRUST MANAGER AND TRUST ASSISTANT TECHNICAL SUPERVISOR

Losaa-KIA Water Supply Trust (LKWST) under RUWASA is a full autonomous Water Utility based in Hai District, responsible for the provision of basic demand of adequate clean and safe drinking water and improvement of hygienic situation. LKWST is looking for dynamic, results driven individuals to fill in the position of "Manager" and "Assistant Technical Supervisor".

1.0: Position: Manager (1 Post)

1.1: Purpose of the Job:

This is a Managerial position in which the position holder will be responsible with the entire managerial aspects of water supply, community hygienic proportion and sound environmental affairs as well as Human Resources management.

1.2: Main duties and Responsibility

- i. The Chief Executive of Trust responsible for administrative issues on day to day basis,
- ii. Responsible to prepare annual budgets and recommend staffing levels required for the Trust and submits them to the Board for approval,
- iii. Regularly review actual performance against approval plans and budgets and submit reports to the Board detailing performance with recommendations for actions necessary to correct adverse variance,
- iv. Responsible to ensure all Trust's financial transactions are authorized and controlled in accordance with the agreed procedures and that proper system of internal control is maintained,
- v. Responsible for preparing and submits to the external Auditor the annual accounts of the Trust within four months after the end of the financial year,
- vi. Responsible to ensure existence of organization structure, manning levels, recruitment and selection procedure and staffing of the Trust with the right number of staff who are properly qualified and experienced
- vii. Responsible for ensuring water supply and good hygienic practice according to Trust's agreed performance and public health standards,
- viii. Evaluated currently and future water demand of Trust's commanding areas and recommend to the Board planned options of meeting the expected demands,

- ix. Responsible for maintaining and repairing, planning and construction of both extension and new water projects with friendly environmental considerations,
- x. Recommending new or amendment of policies, regulations and by-laws to the Board of Trust for:
 - Fixing water tariffs and revenue collections,
 - The control of water quality by developing procedures for water quality monitoring and ensure co-coordination sampling of raw water and chlorinated water supplies to ensure compliance with the prescribed standards of drinking water,
 - The operations and maintenance of all water sources (Springs/rivers) and water treatment (chlorination) works and water network,
 - Operations and maintenance of all Vehicles, machines, plants and equipment used in running water supply networks,
 - Control and properly manage all asset of Trust as per public property management guides

- xii. Liaison with Water Basin Offices to ensure efficient and effectiveness in management of water sources within Trust's water catchment areas
- xiii. To perform any other duties as may be assigned by the Board and Government Official as per Trust's constitution and Memorandum of Understand.

1.3: Minimum Job Requirements

1.3.1: Qualification

- First degree in Engineering in any of the following fields; Water Resources, Civil, Environmental or any Water Related Discipline ,
- Should be registered with Professional Engineering Board as Professional Engineer as well as having more than Five years of relevant working experience, of which three years must be in management position,
- Should have a background in water supply utility or related engineering aspects as well as have analytical, broad minded, creative and unquestionable integrity,

1.3.2: Key competence

- Proven computer knowledge and skills,
- Demonstrated good leadership qualities,
- Ability to work in team work and under pressure
- High level of initiative, creativity and integrity

1.4: Age Limit

The applicant should be below 50 years when lodging this application

1.5: Nature of Employment

Five years (5) renewable depending on the performance

1.6: Remuneration

This position attracts competitive salary plus other fringe benefits

2.0: Assistant Technical Supervisor (1 Post)

2.1: Purpose of the Job:

This is a supervision position in which the position holder will be responsible to supervise the entire allocated area of water supply networks and community hygienic proportion.

2.2: Main duties and Responsibility

Assist the Technical Supervisor in performing his Duties Performs other related duties as he/she may be assigned by his/her superiors

2.3: Minimum Job Requirements

2.3.1: Qualification

- Holder of full Technician Certificate in Civil Engineering (FTC) or Diploma in Water Supply and Sanitation Engineering or Diploma in Irrigation Engineering.
- Working knowledge of proper water works plumbing methods and techniques.
- Computer literate.

2.3.2: Key competence

- Good in computer knowledge and skills,
- Able to communicate effectively both in English and Swahili languages.
- Proactive, good communicator, team player and self-motivated.
- Able to work under minimum supervision

2.4: Age Limit

The applicant should be below 35 years when lodging this application

2.5: Nature of Employment

Five years (5) renewable depending on the performance

2.6: Remuneration

This position attracts competitive salary

3.0: Mode of Application

A written application along with Curriculum Vitae to include reliable contacts (emails and day time working telephone), applicant's recent passport size and copies of all relevant certificates, transcripts and testimonies, names and addresses of at least three (3) reputable referees to reach the undersigned by 30th November, 2020 before 16:00 hours.

Manager,
Losaa-KIA Water Supply Trust (LKWST)
P.O.Box 171,
Hai - Kilimanjaro.

Waamuzi acheni kupepesa macho sheria 17 viwanjani

LIGI Kuu Bara imeingia raundi ya tisa kwa mechii nne kupigwa jana, Kagera Sugar ikiikaribisha Mtibwa Sugar katika Uwanja wa Kaitaba mjini Bukoba, wakati Ruvu Shooting ikiwa mwenyeji wa Coastal Union kwene dimba la Mabatini mkoani Pwani.

Ni Simba na Yanga pekee ndizo zimecheza mechii nane baada ya mchezo wao wa watani wa jadi kuahirishwa awali kutokana na kupisha Kalenda ya Fifa mwezi uliopita, wakati huu Azam FC iki kileeni mwa msimamo wa ligi hiyo kwa tofauti nzuri ya mabao ya kufunga na kufungwa. Azam yenye pointi 22 sawa na Yanga, tofauti yake ya mabao ya kufunga na kufungwa ni 11 dhidi ya tisa ya 'Wanajangwani' hao waliopo nafasi ya pili, lakini wakiwa mchezo mmoja nyuma ya vinara hao.

Wakati ligi msimu huu inaanza hadi kufikia raundi ya tano, malalamiko kwa waamuzi yalionekana kupungua tofauti na msimu uliopita, jambo ambalo wadau na mashabiki wa soka walanza kurejesha imani kwa kujitokeza kwa wingi kuhudhuria viwanjani baada ya msimu uliopita mahudhurio kudorora.

Hata hivyo, wakati huu timu zikiijandaa kuelekea raundi ya 10, tarayi tumeshuhudia Bodi ya Ligi nichini (TPLB), ikiwafungia baadhi ya waamuzi na kutoa adhabu kwa baadhi ya wachezaji kwa kushindwa kutekeleza sheria 17 za soka wakiwa katika majukumu yao uwanjani. Kwa ujumla tunaipongeza TPLB kwa kuchukua hatua hiyo mapema jambo ambalo litaendelea kujenga imani kwa mashabiki na wadau wa soka ambaio walanza kurejesha hamasa kwa timu zao kwa kuhudhuria kwa wingi viwanjani kuzisapoti tofauti na msimu uliopita ambaio wengi walisusa moja ya sababu ikiwa ni kutofurahishwa na maamuzi ya waamuzi.

Tunatambua Ligi Kuu Bara msimu huu imekuwa ngumu kuto-kana na kila timu kupania kupata matokeo mazuri mapema katika mzunguko huu wa kwanza, ili kuijweka katika mazingira mazuri ama ya kutwaa ubingwa au kujinurusu na janga la kushuka daraja. Na kama ilivyo desturi kwa baadhi ya waamuzi wa soka nichini, ponapojitokeza ushindani kama huo hutumia mwanya huo kuzifinyanga kwa makusudi sheria 17 za soka wakiwa na lengo la kuzibeba baadhi ya timu ama kwa mapenzi yao au kuru-buniwa fedha ili kufanya hivyo. Hivyo, tunawataka waamuzi kutokupepesa macho katika kutenda haki na umakini wawapo uwanjani kwa kufuata sheria 17 si tu ili kuhamasisha mashabiki kuendelea kuhudhuria viwanjani kwa wingi, bali pia kuliwezesha taifa kupata bingwa halali atakayekwenda kuiwakilisha vema nchi kwenye michuano ya kimataifa.

Lakini tunawakumbuswa waamuzi kumulika macho matumizi makubwa ya nguvu yanayotumiwa na baadhi ya wachezaji uwanjani ambayo husababisha wachezaji wa timu pinzani kupata mjeraha na kushindwa kuzitumikia timu zao.

Ikumbukwe mashabiki na wapenzi wa soka wanapohudhuria viwanjani, hufuata burudani na kutaka kuona mpira ukichezwa na si rafu zisizo za msingi zinazotokana na matumizi makubwa ya nguvu, yanayochangiwa na waamuzi kufumbia macho baadhi ya matukio yanayostahili kutolewa kwa adhabu ya kadi ama ya njano au nyekundu. Tunaamini waamuzi wakiongeza umakini kwa kutofumbia macho baadhi ya matukio uwanjani ambayo yanastahili kutolewa adhabu, wachezaji watatekeleza vema majukumu yao uwanjani kwa kufuata sheria 17 za soka na mashabiki kufurahia burudani na kuzidi kuhamasika kwenda viwanjani hivyo klubu kunufaika kwa kupata mapato makubwa.

Tunatambua kuna baadhi ya makosa ya kibinadamu na hayo hayana budi kuvumiliwa na TPLB, klubu pamoja na mashabiki, lakin Nipashe tunatamani kuona dakika 90 zinapomilizika katika kila mechii, kila timu na wapenzi wa soka wakitora uwanjani bila malalamiko kwa waamuzi. Aidha, waamuzi hawana budi kutambua kuwa mashabiki kwa sasa wana ufahamu mkubwa wa sheria 17 za soka kutokana na kufuatilia mechii za kimataifa katika luninga, hivyo ni wakati kwoo kubadiika kwa kuchezesha kwa haki ili kutowapoteza tena viwanjani, lakin kuliwezesha taifa kupata wawakilishi bora wa michuano ya kimataifa.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji: Beatrice Bandawe
Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500
Mapokezi: 0745 700710
Meneja Matangazo: 0782 253676
Baruapepe: advertise@guardian.co.tz
Website: www.ippmedia.com
www.epaper.ippmedia.com

MTANI USIJISUMBUE NA 'BIRIANI' UTAJITIA HASARA. KWA MAANA 'NITAKUKATIA UMEME UTASHINDWA KULA'

HA HA HAAA!
NISHAANDAA
MCHELE BASMATI
BIRIANI NI LAZIMA
SIO OMBI

Na Adam
Fungamwango

Muungwana Lazima Nilonge

Kwa Morrison wamefanikiwa, waamuzi linden i wachezaji

NILIKUWA nasikiliza adhabu za Bodi ya Ligi nichini (TPLB) kwa wachezaji waliofanya makosa mbalimbali kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara. Pamoja na mambu mengine, mchezaji Salum Ki menya amefungiwa mechii tatu na faini ya Sh. 500,000 kwa kosa la kumpiga ngumi mchezaji wa Simba, Bernard Morrison.

Mwingine ni mchezaji Shaaban Msala, ambaye naye amepewa adhabu kama hiyo kwa kosa la kumpiga teke Morrison. Mchezaji mwingine aliyepewa adhabu kama hiyo ni Juma Nyosso ambaye ye ye kosa lake lilikuwa ni kumkanyaga Morrison mguumi kwa makusudi.

Halafu Morrison wenyewe naye amepewa adhabu kama hiyo kwa kosa la kumpiga ngumi Juma Nyosso. Ukivangalia vitemdo hivi viliviyofanyika, unaweza kuviona vya kawaida. Siyo kama havipo kwenye soka, lakini ukiangalia kwa jicho la tatu kuna maswali kadhaa ya kujiuliza.

Watu wa intelijensi wakikutana na vitu kama hivi, basi wao wanakuwa wamepata kazi ya kufanya uchunguzi. Vitendo vyote hivi ukivangalia japo ni matukio tofauti, lakini vinahusiana na mchezaji mmoja tu, Morrison.

Kimenya kampiga ngumu Morrison. Msala kampiga teke Morrison. Nyosso kamkanyaga Morrison. Na mwishoni sasa Morrison mwenyewe kampiga ngumi Nyosso. Hapa kuna tatizo.

Ni kwamba Morrison ame-kuwa ni hatari sana kiasi cha baadhi ya wachezaji wa timu pinzani wameamua kumkabili kwa kumpiga ngumi na mateke? Je, ni kwa sababu ya uwezo mkubwa wa kisoka na ubunifu pamoja na chengza maudhi alizonazo?

Kama ni hivyo, mbona kuna wachezaji kama Clatous Chama, Luis Miquissone wa Simba na Haruna Niyonzima wa Yanga

wana uwezo kama wa Morrison kwani wao hawawindwi na ngumi na mateke? Haya ndio mammbo ambayo watu wa intelijensi wangejiuliza.

Nadhani wangkuja na majibu kuwa Morrison amekuwa ak-iwindwa kwa sababu gani. Hapo ndipo ingebidi kufanya uchun-guzi zaidi.

Inavyoonekana ni kwamba, huenda Morrison asingempiga Nyosso ngumi adhabu hizi zisingetolewa. Nakumbuka hata kwenye mechii ya Simba dhidi ya JKT Tanzania iliyochezwa kwenye Uwanja wa Jamhuri Dodoma, mchezaji mmoja wa maafande hao alimkanyaga Morrison kwa makusudi mkononi.

Ilikuwa baada ya kukwatuliwa na mchezaji mmoja. Baada ya kuanguka chini, mwingine aliquija na kumkanyaga kwa makusudi mkononi. Ilikuwa bado kidogo amvunje. Cha ajabu vitendo hivi vikaendelea bila kuchukuliwa hatua, lakini baada ya Morrison kuonekana kama vile amechoka kuonewa, ingawa hii nayo si sawa alichokifanya, ndipo adhabu zi-kaanza kutolewa.

Inawezekana kabisa lengo li-likuwa ni kumfungia Morrison. Lakini kila matukio ya nyuma yakiangaliwa yanaonekana kuwa ye ye mwenyewe ameshafanyiwa mambo kama hayo mara kadhaa. Pamoja na hayo yote, naipongeza TPLB kwa kutoa adhabu hizo zote ili iwe fundisho kwa wachezaji wengine ambaio wanataka kuufanya mchezo wa soka uonekane kama mchezo wa kihuni. Naipongeza Bodi ya Ligi pia kwa kuwafungia waamuzi, hususan Shomari Lawi, ambaye amekuwa na tabia ya kuvurunda kwenye mechii zake mbalimbali. Hata hivyo, si Lawi tu, waamuzi wengi wa Tanzania wamekuwa na tabia ya kuogopa kuchukua hatua stahiki pale baadhi ya

wachezaji wanapoufanya mchezo wa soka kuwa kama mchezo wa 'rugby' ambao una matumizi makubwa mno ya nguvu.

Unaweza kuona mchezaji akamkanyaga mwenzake au kumchezea rafu mbaya, lakini mwamuzi eti anakwenda kusuluhiha na si kutoa kadi japo ya njano. Kuna wakati waamuzi wanaochezesa mechii wanazi-fanya ziwe ngumu wenyewe na baadaye zinawashinda.

Mchezaji anayechenza rafu mbaya, hawapewi hata kadi, upande wa pili wanaamua na wao kurudisha, mwamuzi sasa anashindwa afanye nini kwa sababu awali aliachia upande mmoja, hivyo anakuwa na kazi ya kuamua vurugu zaidi kuliko kuchezesha soka.

Kama waamuzi wa Kibongo wangkuwa wanatoa kadi za njano mapema kwa rafu za kipu-uzi, wachezaji wangeogopa na kuchenza soka kwa kufuata sheria 17 za soka. Ukiangalia waamuzi wa Ulaya huwa hawalei mchezaji. Waamuzi wa huko wao hawapigi filimbi kwenye matumizi ya nguvu za mwili kwa mwili tu. Lakini wako makini sana kwenye rafu za mguu wa mchezaji mmoja kumgusa mwingine wakati akiwa na mpira au hana mpira.

Hata rafu moja mbaya tu, inaweza kukupeleka nje na si lazima ianzu ya njano. Hii ni tofauti na waamuzi wa Tanzania ambayo rafu anawenza akaacha, na matumizi ya nguvu ya mwili kwa mwili akapiga filimbi.

Ni wajibu sasa kwa waamuzi wa Tanzania kuwalinda wachezaji kwa kuangalia pia afya zao na si kuchezesha tu. Mpira ndio kazi za wachezaji hao zinazowafanya waishi na familia zao, hivyo kuacha watu kufanya fujo, ngumi, mateke na rafu za kuvunjana ni kutoutendea haki mpira wa miguu.

HABARI KITAIFA

Gari la maliasili na utalii likiwa linachukua mwili wa Rodgers Willson ambaye ali-
uawa na tembo. **PICHA: ASIRAJI MVUNGI**

Tembo wavamia kijiji, waua mwalimu

Asraji Mvungi, MWANGA

KUNDI la tembo ambalo idadi yake hajajulikana, limevamia makazi ya watu katika Kijiji cha Kwako kilichoko Tarafa ya Jipendea wilayani Mwanga mkoani Kilimanjaro na kuua mtu mmoja na kusababisha taharuki kubwa kwa wananchi.

Nipashe ilifika eneo la tukio na kushuhudia tukio hilo na kuzungumza na baadhi ya wananchi wakiwamo waliokuwa na mwenzao aliyeuawa walijemtaja kwa jina la Rodgers Willson, ambaye ni makazi wa mkoa wa Mbeya.

Wanakijiji walisema kijana huyo ni mwalimu wa Shule ya Sekondari ya Kangu iliyoko kwenye kijiji hicho, na kwamba alikutana na tembo hao alipokuwa anarejea nyumbani kwake majira ya kati ya saa mbili na saa tatu usiku.

Mmoja wa wananchi hao, Nassoro Lucas, alisema waliachana na mwalimu huyo majira ya saa mbili usiku na alimuaga kuwa anakwenda nyumbani, lakini anapitia kibandani kuchukua mahitaji yake.

"Mwalimu tulikuwa tunaangalia mpira pamoja na baadaye tuligana vizuri, nasikiti kuambiwa kuwa ameuawa na tembo," alisema Nassoro.

Diwani Mteule wa Kata ya Kwakoa, Kiende Athumanji Mvungi, alisema wananchi wa eneo la karibu na yalikotokea mauaji hayo walisema waliskia kelele zinazoashiria kuwapo kwa tembo hao, lakini hawakuweza kuchukua hatua zozote kwani limekuwa ni jambo la kawaida kwa wanyama hao kuvamia maeneo yao.

Alisema hata hivyo, asubuhi alilazimika kuendelea kufutilia na ndipo akapewa taarifa kuwa kuna mtu amekutwa ameuawa katika eneo hilo na walipofika wakamkuta ni mwalimu huyo.

Alisema walikuta mwili wake una mageraha mengi ya kuburuzwa na kukanyagua na tembo hao na pia pembeni walikuta viatu vyake, chakula aina ya chipsi na soda ya pepsi.

Mtendaji wa kata hiyo, Dadi Khamisi, alisema tatizo la tembo katika eneo hilo limekuwa la muda mrefu na walishatoa taarifa kwenye vyombo vinavyohusika na hatua za kuwakabili zimeshachukuliwa, lakini tatizo bado ni kubwa.

"Kikosi cha watendaji wanaohusika na wanyamapori walikuwa hapa na kujaribila kujabiliana na tembo hawa, lakini inavyoonekana wanazidiwa nguvu kwani kwa sasa mbinu wanazotumia wameshazizoea

na hawaogopi tena hata baruti ama mavuvuzela yanayotumika kuwafukuza tembo hao, na kwamba jitihada za ziada zinahitajika.

Mkuu wa Shule ya Kwangu, Augustino Manento, alisema mwalimu huyo ambaye ni wa kujitolea, alikuwa anafundisha somo la Hisabati katika shule hiyo kwa mwaka mmoja sasa na ni mionganoni mwa walimu waliotegemewa sana katika shule hiyo.

Aidha, mwalimu Manento alisema licha ya tembo hao kuzurura kwenye maeneo ya shule wakati wa usiku, pia wakati mwagine wamekuwa wakifika shulen hapo mchana na wamekuwa wakilazimika kuwazuia wanafunzi kurudi majumbani kwao kama hatua ya kuwaepusha na tembo hao.

Mwenyekiti wa Kijiji cha Kwakoa, Abdalla Hasani, ameziomba idara zinazohusika kufanya operesheni ya kuwarudisha tembo hao kwenye maeneo yao kwani kwa sasa wanababisha wananchi kujifungia ndani na kushindwa kufanya shughuli zao za kila siku.

Baadhi ya wanawake wamesema wanakabiliwa na hatari kubwa zaidi kwani uwezo wao kukimbia wanapokutana na makundi hayo ni mdogo, na wameziomba idara zinazohusika kutatta tatizo hilo kwani hali ni mbaya, na kwamba wako tayari kuhamia maeneo mengine kama wakiwezesha ili kuepukana na majanga hayo.

Kwa mujibu wa viongozi wa kijiji hicho, tembo hao ambaa kila mwaka wamekuwa wakiingia katika eneo hilo nyakati za kiangazi na kisha kurejea katika maeneo yao katika kipindi hiki cha miaka miili, wamedumu katika eneo hilo na zipo taarifa kuwa wameshakuwa na watoto.

Akizungumzia tukio hilo kwa njia ya simu Mkurugenzi Mkuu wa Idara ya Wanyamapori nichini, Dk. Maurusi Msuha, alisema hatua za kuwakabili tembo hao zinaendelea na watahakikisha kuwa wanondoka katika eneo hilo.

Kwa sasa wananchi wa eneo hilo wanalamzimika kujifungia majumbani mwao kuanzia saa 12 jioni na kutoptana na tembo hao kuzagaa katika maeneo mengi, na baadhi yao wamesema wamekuwa wakiwfua hata majumbani mwao.

Kwa mujibu wa viongozi wa eneo hilo, katika kipindi cha mwaka huu watu watatu wameshauawa na wengine zaidi ya watano wamenusurika na wamepata ulemavu ukiwamo wa kuvunjwa miguu na maeneo mbalimbali ya miili yao.

The Economic Shield of the Nation

TAARIFA YA MKUTANO MKUU WA 6 WA WANAHISA WA NATIONAL INVESTMENTS PLC (NICOL)

Taarifa inatolewa kwamba Mkutano Mkuu wa 6 wa mwaka wa Wanahisa wa National Investments Plc (Nicol) utafanyika siku ya Jumamosi, tarehe 21 Novemba, 2020 katika Ukumbi wa Mikutano wa Kimataifa (JNICC), uliopo mtaa wa Shaban Robert, Dar es Salaam, Tanzania kuanzia saa 4:00 asubuhi. Ajenda ya Mkutano ni kama ifuatavyo:

- 6.1. MATANGAZO NA AKIDI
- 6.2. KUPITISHA AJENDA ZA MKUTANO
- 6.3. KUTHIBITISHA KUMBUKUMBU ZA MKUTANO MKUU WA 5 ULIOFANYIKA TAREHE 26 OCTOBA 2019.
- 6.4. YATOKANAYO NA MKUTANO WA 5 WA WANAHISA
- 6.5. KUPOKEA, KUJADILI NA KUPITISHA RIPOTI YA WAKURUGENZI NA TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA UNAOISHIA 31 DISEMBA 2019.
- 6.6. TAMKO LA GAWIO LA NUSU MWAKA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 2020.
- 6.7. KUPOKEA NA KUIDHINISHA MALIPO YA WAKURUGENZI.
- 6.8. KUPOKEA NA KUTHIBITISHA UTEUZI WA WAKAGUZI WA HESABU KWA MWAKA UNAOISHIA 31 DISEMBA 2020
- 6.9. KUPOKEA TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA MABORESHO KATIKA DAFTARI LA ORODHA YA HISA.
- 6.10. MENGINEYO.

MAELEZO MUHIMU:

Wanahisa wanaotarajia kuhudhuria mkutano ni lazima wawasilishenya zifuatazo: nakala ya stakabadhi yake ya Hisa (Depository Receipt) pamoja na Kitambulisho cha Kitaifa au kitambulisho cha mpiga kura au pasipoti.

Mjumbe anayeruhusiwa kuhudhuria na kupiga kura kwenye Mkutano anaruhusiwa kuchagua mwakilishi kuhudhuria na kupiga kura kwa niaba yake kwa kufuata /kuzingatia taratibu na Sheria za Kampuni. Fomu ya uwakilishi lazima iwasilishwe kwenye ofisi za NICOL zilizopo Mikocheni B, 11 Serengeti Road (kwa njia ya mkono au barua pepe invest@nicol.co.tz) kabla ya saa 4 asubuhi Ijumaa ya tarehe 20 Novemba 2020.

Fomu ya uwakilishi (Proxy forms) itakua inapatikana katika ofisi za NICOL au unaweza kuzipakua katika tovuti ya NICOL's (www.nicol.co.tz).

Kwa idhini ya Bodi

Arphaxad GA Masambu
CEO / Katibu wa Kampuni

National Investments PLC
11 Serengeti Road, Mikocheni "B"
P.O. Box 7465 Dar Es Salaam
Phone: +255 22 2701436/2701348, 0682 720 679
E-mail: invest@nicoltz.com

Viongozi wa dini watoa neno kwa vyama vya siasa

Na Peter Mkwavila, DODOMA

VIONGOZI wa madhehebu ya dini Mkoa wa Dodoma wamewataka viongozi wakuu wa vyama vya siasa walioshindwa na kugoe matokeo ya uchaguzi mkuu wa urais, waende kwenye vyombo vya sheria na siyo kutaka kuandamana na kutoa kauli za uchochezi zinazoa-shiria uvunjifu wa amani.

Aidha, viongozi hao wa dini wameviomba pia vyombo vya dola kuhakikisha vina-dhibiti wanasiwa na wafuasi ambao wanaochchea vurugu na kuharibu amani ya nchi kwa kutaka kuandamana kutokana na kutoridhishwa na matokeo ya uchaguzi mkuu wa Oktoba 28, mwaka huu.

Kauli hizo zilitolewa na viongozi hao walipokuwa wakizungumza na waandishi wa habari.

Askofu Mkuu wa Kanisa la Philadelphia Gospel Assembly Tanzania na nchi za Ulaya na Bara la Afrika, Dk. Yohana Masinga, alisema viongozi wa vyama wa siasa ambao hawajardhishwa wanatakiwa kutufuta haki yao kwa kum-tumia vyombo vya sheria.

Alisema haki yoyote inapatikana kwa kutumia njia za kisheria ikiwamo mahakama na siyo kwa kuvuruga amani na utulivu uliopo.

Naye Shekhe wa Mkoa wa Dodoma Baraza Kuu la Waislamu Tanzania (BAKWATA), Mustaph Rajabu, alisema kuwa haki yoyote inapatikana kwa kutumia vyombo vya mahakama, na siyo kwa kususia na kuleta chokochoko in-ayoashiria uvunjifu wa amani na kuhamasisha maandamano ya mitaani.

Shekhe huyo alisema vyombo vya kisheria vipo na vimeweka ili kutufuta haki, hivyo malalamiko yao wanapaswa kupeleka huko.

Aidha, kwa upande wa Tanzania kujiepusha na kauli hizo ambazo zilizotolewa na viongozi hao kwa kuwa zinawenza kuahatarisha maisha yao.

Askofu Mkuu wa Kanisa la Pentekost Maombezi Tanzania, Living Mwambapa, alisema kuandamana siyo dawa, kinachotakiwa kudai madai yao kwa kupertia vyombo vya kisheria.

Askofu mstaafu wa Kanisa la EAGT Ipagala, Evance Chande, alisema kuwa Watanzia wanachohitaji kuwapa viongozi walio-wachagua kwa maslahi ya maendeleo, hivyo kwa wale walioshindwa wanatakiwa kutoa ushirikiano kwa walioshindwa ili kuijenga nchi.

Salome Makamba aachiwa kwa dhamana

Na Marco Maduhu, SHINYANGA

JESHI la Polisi mkoani Shinyanga, limemwachia kwa dhamana aliyekuwa mgombea ubunge wa Jimbo la Shinyanga Mjini kupertia (CHADEMA), Salome Makamba.

Aidha, linawashikilia watu wengine tisa, kwa tuhuma za kutaka kuchoma moto nyumba ya Mbunge Mteule wa

jimbo hilo (CCM), Patrobasi Katambi.

Kamanda wa Jeshi la Polisi mkoani Shinyanga, Debora Magiligimba, alitoa taarifa hiyo jana, kuwa Makamba alijisalimisha polisi jana, / juzi majira ya saa mbili usiku, baada ya kusikia kwenye vyombo vya habari akitafutwa na jeshi hilo.

Alisema baada ya kujisalimisha alidhaminiwa, huku jeshi hilo likiendelea kuwa shikilia

watu tisa, ambao wanadaiwa kuwa ni wafuasi wa Makamba, walio-kwenda nyumbani kwa Katambi kutaka kumchoma moto. "Oktoba 30 majira ya saa 7 usiku tuliwakamata watu wannne, kwa tuhuma za kutaka kumchoma moto Mbunge Mteule wa Jimbo la Shinyanga Mjini, Patrobasi Katambi, na sasa tumeongeza wengine watano na kufika tisa," alisema Magiligimba.

Alisema jeshi hilo, linaende-

lea na uchunguzi wa tukio hilo, na upelelezi ukikamilika watu hao, akiwamo Makamba watafikishwa mahakamani.

Oktoba 30, mwaka huu Katambi, akiwa amelala nyumbani kwao eneo la Ushirika, ilidaiwa alinusurika kifo, baada ya vijana wawili kutaka kuchoma moto nyumba hiyo, na kuishia kuchoma moto choo cha nje na kisha kukimbia baada ya kukurupushwa.

Baadhi ya watoto wakiokota mabaki ya vyakula kwenye sehemu ya kuhifadhi taka eneo la Uhindini jijini Dodoma, jana, kuachwa kwa taka hizo bila kuondolewa mapema na mamlaka zinazohusika inahatarisha makundi hayo, kwa sababu kuna wengine wanatupa taka zenye sumu. **PICHA: IBRAHIM JOSEPH**

Mkuu wa KKKT ataka nchi zingine ziombewe corona

Na Allan Isack, ARUSHA

MKUU wa Kanisa la Kiujiji la Kilutheri Tanzania (KKKT), Askofu Dk. Frederick Shoo, amewataka Watanzania kuziombea nchi nyingine zinazokibiliwa na ugonjwa wa homa kali ya mafua (Covid 19), kama walivyofanya kwa Tanzania.

"Tunamshukuru Mwenyezi Mungu kwa kusikia maombi yetu, lakini Tanzania pekee kuwa salama haitoshi, sisi ni sehemu ya dunia, hivyo nawasihi tuungane pamoa kuendelea kuwaombea wenzetu wanaokabiliano na gonywa hili, hasa majirani zetu, ili nasi tuwe salama zaidi," alisitisiza.

Askofu Dk. Shoo aliyasema hayo wakati akigawa dawa na vifaa tiba kwa hospitali na vituo vya afya vya kanisa hilo juzi jijini Arusha.

Dawa na vifaa tiba hivyo vilitolewa na wafadhili mbalimbali, likiwalmo Shirika la Misaada la Norway (NORAD), vikiwa na thamani ya Sh. milioni 300, vimegawanywa kwa hospitali 24 na vituo vya afya 6 vinavyomilikiwa na kanisa hilo nchini.

Akizungumza wakati wa ugawaji wa vifaa hivyo na dawa, Mkurugenzi wa Huduma la Afya katika kanisa hilo, Dk. Paul Mmbando, alisema vifaa hivyo vitembolewa na marafiki wa kanisa hilo, ikiwa ni sehemu ya

kusaidia athari zilizosababishwa na mlipuko wa corona mapema mwaka huu.

Aliwashukuru marafiki hao kwa msaada huo, alisema hospitali nydingi za kanisa hilo zilizimika kuingia madeni, ili kubabiliana na mlipuko huo na athari zake.

"Kutokana na mlipuko wa corona, vifaa tiba na dawa vilipanda bei ghafila kutokana na ongezeko kubwa la mahitaji, huku mapato ya hospitali nydingi yakapungua sana, hivyo msaada huu umekuja wakati mwafaka," alisema Dk. Mmbando.

Dk. Mmbando alitoa wito kwa marafiki wengine na wasamaria wema kuendelea kuzisaidia hos-

pitali na vituo vya afya ambavyo vinazimika kuwasaidia watoto yatima, wajane na wananchi wengine wenye mahitaji maalum ambao wanahitaji huduma za afya.

Vifaa tiba na dawa vilivygawanywa ni vifaa tiba kwa ajili ya madaktari na wahudumu wa afya (PPE) pamoja na mavazi maalum ya kufanya upasuaji, mabutu ya maabara, dawa za kutuliza maumivu na dawa kwa ajili ya kuongeza kinga ya mwili.

Kanisa hilo linamili mtandao mkubwa wa utoaji wa huduma za afya nchini likiwa na hospitali 24 ikiwamo ya Rufani ya Kanda ya KCMC iliopo Moshi na vituo vya afya na zahanati 148.

HABARI KITAIFA

Waziri aagiza wanafunzi wa udaktari kupewa ushirikiano

Na Julieth Mkireri

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Rais Ta-wala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Selemani Jafo, amewagiza Katibu Mkuu wa Wizara hiyo, Joseph Nyamhanga, kutoa maelekezo kwa waganga wakuu wa mikoa, ili wanafunzi wa taaluma ya udaktari wanaoenda kupata mafunzo kwa vitendo wapewe ushirikiano na kusimamiwa inavyotakiwa.

Jafo alitoa agizo hilo, juzi,

wakati akiweka jiwe la msingi katika Chuo cha Afya na Sayansi Shirikishi City tawi la Chanika, jijini Dar es Salaam.

Alitoa agizo hilo baada ya kupokea maelezo ya vikwazo vinavyowakabili wanafunzi wa Chuo cha City wanapoikuwa katika mafunzo kwa vitendo kutoka kwa uongozi wa chuo hicho.

Waziri Jafo alimtaka Nyamhanga kuhakikisha anatoa maelekezo hayo mapema, ili wanafunzi wanaenda kufanya mafunzo kwa vitendo kwenye hospitali na vituo vya afya.

"Hawa wanafunzi wanatakiwa kupewa ushirikiano kwenye maeneo wanayoenda, ili hata wanapopata ajira wawe wame-kamilika kwa nadharia na viden-do," alisema.

Aidha, alisema, atafanya kazi suala gharama wanazotozwa wanafunzi wanapoenda kufanya mafunzo kwa vitendo kwenye hospitali na vituo vya afya.

"Nitafuatilia kuanzia sasa zisipofutwa basi zisiwe mzigo ili kila mwanafunzi amudu kulipia na kupata mafunzo kwa vitendo kwa wakati katika hili pia maele-

kezo yatafika kwenye hospitali," alisema. Mkuu wa chuo hicho, Fei Diwani, alisema tawi hili lilianzishwa Septemba mwaka huu, ikiwa ni moja ya mikakati ya chuo hicho kuongeza udahili wa wanafunzi na kuwapa fursa Watanzania wengi.

Alitaja vikwazo wanavyokabiliana navyo ni baadhi ya vituo vya afya kutowaruhusu watumi-shi wake kufundisha wanafunzi wawapo katika vituo vyao wakatti wa mafunzo kwa vitendo licha ya kuwa na mkataba na kufanya malipo.

Watoto wakipata maelezo Benki ya NMB tawi la Oyster Plaza jijini Dar es Salaam, ikiwa ni sehemu ya kufunga mwezi wa huduma kwa wateja. Mtoto huyu pamoja na wengine 25 walipewa elimu ya fedha na benki hiyo, iliyolenga kuwajengea utamaduni endelevu wa kuweka akiba tangu wakiwa watoto. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Kamati ya amani yavishukia vyama kuandamana

Na Renatus Masuguliko,
GEITA

KAMATI ya Amani Mko-
chini ya Sheikh wa Mkoa wa
Geita, Alhaji Yusuf Kabaju, im-
ekemea

matamko ya baadhi ya vion-
gozi wa vyama vya siasa ya kuit-
isha maandamano na badala
yake wafuate taratibu zili-

zoopo, ili kuepusha vitendo vya uvunjifu wa amani.

Alhaji Kabaju amewaasa wa-
naodhani hawakutendewa haki kufuta taratibu zilizopo
badala ya kuandamana na
pia kuwaasa vijana kutokulabi
kutumiwa na kama wanaona ni
vema wao viongozi wa kisiasa
ndio watangulie na familia zao
ahadi walizokuwa wanazitoa

Wadau wa amani wakiwamo
viongozi wa dini kutoka madhe-
hebu tofauti yanayounda kamati
hiyo, wanasema kukemea hatua
hiyo inalenga kutoa fursa kwa
viongozi waliochaguliwa

kisheria na kutangazwa na
Tume ya Taifa ya Uchaguzi
(NEC) kuanza kuwatumikia wa-
piga kura wao, ili kutekeleza
ahadi walizokuwa wanazitoa

wakati wa kampeni.

Katika uchaguzi mkuu uli-
ofanyika Oktoba 28, NEC kuptitia
wasimamizi wa uchaguzi wa
majimbo na kata iliwaitangaza
wagombea wa Chama Cha
Mapinduzi (CCM) mko-
wa Geita kilishinda ubunge
majimbo yote saba na udi-
wani kata zote 122 za mko-
wa Geita.

**Watoto wapewa
elimu kuweka akiba,
nidhamu ya fedha**

Na Mwandishi Wetu

WATOTO wamepatiwa elimu
ya utamaduni chanya wa
kuweka akiba na nidhamu ya
fedha.

Watoto hao wamepata
elimu hiyo, walipokutanishwa
na Benki ya NMB wakati wa
kuhitimisha mwezi wa huduma
kwa wateja.

Akizungumza wakati wa
utoaji elimu huo, ulioambatana
na ufunguaji wa akaunti mbal-
imbali zilizo chini ya mwamvuli
wa WAJIBU, Meneja wa benki
hiyo, Tawi la Oyster Plaza,
Hildegarde Mung'ong'o, alisema
elimu walipewa watoto walio-
hudhuria zaidi ya 25 ililenga
kuwajengea utamaduni ende-
levu wa kuweka akiba tangu
wakiwa watoto.

Mung'ong'o alibainisha kuwa
tawi lake pamoja na matawi
226 yalio sambaa Tanzania
yanajiskia fahari kukutanisha
watoto na kuwafunza juu ya
nidhamu ya fedha na uweki
akiba kuitia huduma ya
WAJIBU inayojumuisha akaunti
tatu za Mtoto Akaunti, Chipukizi
Akaunti na Mwanachuo Akaunti.

Alisema, benki hiyo kote
nchini kama mwendelezo
wa kihuduma kwa wateja
wake, ilijikita katika mabore-
sho mbalimbali kwa kipindi
cha mwezi mzima wa huduma
kwa wateja na kwa kutambua
umuhimu wa kuweka misingi ya
kuongeza wateja wa baadaye,
wakaamua kuufunga mwezi wa
kuwakutanisha watoto hao.

"Kwanini tumeufunga mwezi
wa Huduma kwa Wateja kwa
kuwakutanisha watoto hawa.
Tumefanya hivi kwa sababu
tumelenga kufikisha elimu kwa
watoto ambao sio tu watakuwa
mabalizi wa benki, bali pia
wateja wakubwa watarajiw
wa siku za usoni," alisema
Mung'ong'o.

Aliwataka wazazi na walezi
kujitokeza matakini kufungua
akaunti za watoto ambazo licha
ya kadi ya benki kuwa nayo
mtoto, mzazi atabaki kuwa
msimamizi mkuu wa akaunti
kwa kutambua miamala inay-
ofanyika.

Meneja Miradi wa Masuala
ya Uwajibikaji kwa Jamii (CSR),
Lilian Kisamba, alisema WAJIBU
ni mwamvuli chanya katika
ukuaji wa mtoto kielimu na
kinidhamu ya fedha, ulioanza
tangu mwaka 2016.

"Tangu hapo, WAJIBU kupti-
ta akaunti za Mtoto, Chipukizi
na Mwanachuo, umeweza
kuwafikia zaidi ya watoto
90,000 kote nchini, ambako
NMB tumewajengea utamaduni
chanya huku akaunti zao zikiwa
chini ya usimamizi wa wazazi,"
alisema Kisamba.

Aina mpya ya mbolea yazinduliwa

Na Mwandishi Wetu

KAMPUNI ya YARA Tanzania, inayotengeneza na kusambaza mbolea nchini, imezindua mbolea mpya inayojulikana kama MICROP ambayo ni muhussi kwa wakulima wa mahindi na mpunga.

Mbolea hiyo mpya iliziduliwa jijini Dar es Salaam jana, wakati wa Mkutano wa Mwaka wa Wasambazaji wa Bidhaa za YARA.

Akizungumza wakati wa uzinduzi huo, Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya YARA Tanzania, Winstone Odhiambo, alisema MICROP ni mbolea yenyenye mchanganyiko wa virutubisho vya Zinc na Sulphur vinavyohitajika kwenye mazao.

"Tunajivunia kuzindua bidhaa hii mpya ya mbolea ambayo itawasaidia wakulima wadogo wa mpunga na mahindi kupata mazao zaidi na kuongeza kipato zaidi na chakula cha kutosha," alisema.

Kwa mujibu wa Odhiambo, mbolea hiyo itazalishwa jijini Dar es Salaam katika Kiwanda cha YARA kilichoko Kurasini.

"Hii ni katika kuiunga serikali mkono katika uchumi wa viwanda kwani safari hii mbolea tunazalisha hapa hapa nchini," alisema.

Alitoa wito kwa wakulima kuchangamka mbolea hiyo kwa Kilimo bora zaidi na kuongeza kuwa mbolea hiyo itasambazwa nchi nzima.

Katika hatua nyingine kampuni ya YARA imefanya mukutano wa mwaka na wasambazaji wake nchi nzima, ambapo pamoja na mambo mengine, ulilenga kufanya tathmini ya mwaka na kuweka mipango madhubuti kwa ajili ya mwaka ujao.

Wakati wa hafla hiyo, wasambazaji waliovuka malengo yao, walitambuliwa na kutunukiwa zawadi na kampuni hiyo.

Mkurugenzi afagilia wanawake waliogombea

Na Beatrice Moses

MKURUGENZI wa Hal-mashauri ya Manispaa ya Ubungo, Beatrice Domini, amewapongeza wanawake waliogitokeza kugombea majimbo yaliyopo kwenye halmashauri nafasi za uongozi," alisema.

Alitoa pongezi hizo juzi, wakati akizungumza na wagombea ubunge katika Jimbo la Ubungo na Kibamba kabla ya matokeo

ya kinyang'anyiro hicho cha uchaguzi mkuu uliofanyika Oktoba 28, mwaka huu, kutangazwa.

"Nipende kuchukua fursa hii kuwapongeza wagombea wote mlionjitokeza, lakini kipekee niwapongeze wanawake kwa uthubutu wao katika kugombea nafasi za uongozi," alisema.

Alibainisha kuwa ni hatua nzuri kwa wanawake hao, ambaa jumla walikuwa ni 11 kati ya wagombea 31 waliojitokeza kugombea nafasi hiyo.

Dominic pia alitumia nafasi hii kuwashakikisha kuwa hal-mashauri haina kinyongo na mgombea yoyote wala vyama vya siasa, wakati ambapo kuli-zuka hali ya kupishana kauli kwenye mchakato wa kampeni, kwa kuwa wao walijikita katika kuzingatia matakwa na kanuni na sheria za uchaguzi.

Zuweza Abdallah, aliyekuwa mgombea wa Jimbo la Kibamba alimshukuru mkurugenzi huyo ambaye ndiye alikuwa msimam-

izi mkuu wa uchaguzi kwenye majimbo hayo, jinsi alivyowapa ushirikiano mzuri uliowaze-wesha kufanya kampeni kwa amani.

"Mvua au wakati wa juu hakujali mkurugenzi alikuwa pamoja nasi, ukimhitaji alikuwa anapatikana kwa wakati anasikiliza na kutoa ushauri, tumefanikisha kampeni na uchaguzi kwa amani ambayo ndiyo msingi, sasa mai-sha yaendelee vizuri hata baada ya matokeo," alisema.

Askofu wa Kanisa la Pentecoste, Sommy Severua, akizungumza kwenye mahafali ya tisa ya Shule ya New Light iliyopo Mji Mdogo wa Mirerani wilayani Simanjiro, mkoani Manyara juzi. **PICHA: GIFT THADEY**

Wanafunzi UDSM washinda tuzo shindano TEHAMA Huawei

Na Mwandishi Wetu

WANAFUNZI sita wa kitanzania kutoka Chuo Kikuu cha Dar es Salaam (UDSM), wamefuzu kushiriki shindano la Huawei la TEHAMA duniani, baada ya kufanya vizuri katika fainali za mashindano ya TEHAMA ya Kusini mwa Jangwa la Sahara ya Huawei.

Utoaji tuzo kwa washindi ulifanyika mtandaoni Oktoba 29, 2020. Shindano hilo linalenga kutoa jukwaa kwa vijana wenye upajaji kwenye TEHAMA kuonyeshi uwezo wao, kushindana na kuwasiliana, kuhimiza utafiti wa TEHAMA, na kusaidia ukuaji wa mfumo thabiti wa Teknolojia ya

Habari na Mawasiliano.

Timu 13 zilizoshinda ni timu kutoka Tanzania, Uganda, Nigeria, Afrika Kusini, Kenya, Lesotho, Mauritius, Zambia. Timu hizo zitashindana na timu kutoka mabara mengine ikiwamo Marekani katika mashindano ya dunia mwezi huu. Miongoni mwa timu zilizopewa tuzo kwenye hafla hiyo ni timu 10 zilizoshiriki upande wa Network Track zikiwamo timu kutoka Tanzania, Uganda, Nigeria, Afrika Kusini, Kenya na Lesotho. Timu hizo zitaenda kushiriki mashindano ya dunia baada ya kuchuana vikali kupata wawakilishi kwa Kanda ya Kusini mwa Jangwa la Sahara. Timu za Nigeria, Mauri-

tius na Zambia zenyewe zilishinda upande wa Cloud Track.

Timu ya Tanzania ilikuwa na wanafunzi 9 ambaa waligawanyishwa katika timu tatu. Timu mbili kati ya hizo zimefanikiwa kufika kwenye fainali za dunia, timu ilifanikiwa kushika nafasi ya kwanza kati ya zaidi ya timu 40 zilizoshiriki, na timu nyingine ilishika nafasi ya 4 na hivyo kupata nafasi ya kushiriki fainali za dunia.

Timu hizo zimeundwa na wanafunzi wa Chuo cha Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (COICT) katika Chuo Kikuu cha Dar es Salaam (UDSM). Washindi wa nafasi ya kwanza ni Mpoki Abel Mwaisela, Hongo Kelvin na Henry Kihanga na

washindi wa pili ni Aghatus Biro, John Lazaro na Elisante Akaro.

Hafla ya utoaji tuzo imeashiria miaka mitano mfululizo ya kushiriki kikamilifu shindano la TEHAMA la Huawei kwa nchi za Kusini mwa Jangwa la Sahara, shindano hilo limekuwa likivutia zaidi ya wanafunzi 50,000 kutoka nchi 14 za Afrika.

Hafla ya utoaji tuzo ilihudhuriwa na maofisa wa ngazi za juu seri-kalini, viongozi wa tasnia, na wanafunzi, Makamu wa Rais wa Huawei Afrika Mashariki na Kati, Hou Tao.

Akizungumza kama mwakilishi wa walimu wa Chuo Kikuu, Prof. Funso Falade, Rais wa Jumuiya ya

Elimu ya Uhndisi Afrika (AEEA), aligusia changamoto kadhaa dhidi ya mafunzo ya wahandisi barani Afrika kama ufadhilli, kuchoka kwa akili, na ushirikiano dhaifu wa vyuo vikuu/tasnia.

Pia alisifu jitihada zinazofanya na Huawei katika kukabiliana na changamoto hizi.

"Fursa za kukuza ujuzi zinazotolewa na Kampuni ya Huawei zinaambatana na lengo na matarajio ya AEEA kwa wanafunzi wetu na eneo muhimu, ambapo sasa tunahitaji utaalamu mwingu barani Afrika kuliko wakati wowote kabla, hasa ukizingatia changamoto zilizoletwa na janga la COVID-19 kwenye mfumo wetu wa elimu," aliongeza.

Nipashe Spotika

MAKOCHA 8 WALIOSHINDA MATAJI MENGI LIGI YA MABINGWA ULAYA UK. 12&13

NYOTA WA5 WANAMALIZA MIKATABA MWAKA 2021

LONDON, England

DIRISHA la usajili limeshafungwa, lakini uvumi unaendelea kuhusu wachezaji katika usajili wa kipindi cha majira ya joto cha mwakani.

Kuna wachezaji ambao wanamaliza mikataba yao na watakuwa huru kuzungumza na klubu zinazowataka kuanzia Januari Mosi mwakani.

Hapa tunawaangalia wachezaji watano ambao mikataba yao inamalizika mwishoni mwa msimu huu, hawa hapa...

#.5 Memphis Depay

Baada ya kushindwa kukamilisha usajili wake wa kutua katika klubu ya ndoto yake ya Barcelona kipindi cha majira ya joto kilichopita, Depay anaonekana kwamba yupo tayari kuondoka pale Lyon ama Januari au kipindi cha majira

ya joto kinachokuja. Ameripotiwa kwamba ameshafikia makubaliano binasi na miamba hao wa Catalunya na kwamba ana uwezekano mkubwa wa kutua kule.

Kocha wa sasa wa Barcelona, Ronald Koeman, ameshafanya kazi na Depay wakati akiwa anainoa timu ya Taifa ya Uhlanzi na ameonyeshwa wazi kwamba anataka kumchukua nyota huyo mwenye umri wa miaka 26 akacheze pale Camp Nou.

Zaidi ni kwamba kushindwa kwa Lyon kufuzu kuchenza Ligi ya Mabingwa Ulaya msimu huu, halitakuwa jambo la kushangaza kuona Depay akitura kule Barcelona Januari.

#4. Mesut Ozil

Kwa sasa hayupo katika kikosi cha kocha, Mikel Arteta na mkataba wake unamalizika kipindi cha majira ya joto kinachokuja. Na ni wazi kwama Ozil ni mmoja wa wachezaji ambao

wataondoka kwa 'Washikabunduki' hao mara mkataba wake utakapomalizika. Mchezo wake wa mwisho kuichezea timu hiyo ulikuwa Machi 7, mwaka huu.

Mshahara wake wa pauni 350,000 kwa wiki umekuwa mzigo mkubwa kwa Arsenal.

#3. David Alaba

Nyota huyu mwenye umri wa miaka 28 raia wa Austria, ni mmoja wa wachezaji bora kabisa duniani kwa sasa. Ana ofa nyingi kutoka klubu za Ulaya na yupo kwenye kiwango cha kuvutia zaidi.

Mahusiano kati ya Bayern na Alaba si mazuri kwa wakati huu baada ya rais wa zamani wa Bayern, Uli-Hoeness kumshutumu wakala wa Alaba, Pini Zahavi kwamba anapenda sana fedha. Alaba anatajwa kuwanipa na Barcelona na Real Madrid.

#2. Sergio Aguero

Raia huyu wa Argentina amemtumia zaidi ya muongo mmoja pale Manchester City na ndiye mfungaji bora wa wakati wote wa klubu hiyo hadi sasa. Katika umri wake wa miaka 32, ni wazi kwamba itakuwa ngumu kuongezewa mkataba na ana nafasi kubwa ya kuondoka katika kipindi cha majira ya joto kinachokuja.

Aguero anatajwa kwamba ataondoka mara tu mkataba wake utakapomalizika mwishoni mwa msimu huu.

#1. Lionel Messi

Ishu ya Messi ndio ilikuwa habari ya mjini kipindi cha majira ya joto kilichopita na inaonekana wazi kwamba mambo hayaisha bado. Ilikuwa wazi kwamba alitaka kuondoka Barcelona, klubu ambayo ameitungikia kwa zaidi ya miongo miwili sasa na mkataba wake unamalizika mwishoni mwa msimu huu.

Anahuishwa sana na kwenda kule Manchester City kuungana na kocha wake wa zamani wa Barcelona, Pep Guardiola. Ingawa pia klubu za Inter Milan na PSG zimekuwa zikihusishwa naye, lakini ni wazi kwamba kuna uwezekano mkubwa kwamba hatakuwapo kwa miamba hao wa Catalunya kipindi kinachokuja cha majira ya joto.

ISIKUPITE

WAYNE Rooney ndiye mchezaji ambaye anaongoza kwa kuifunga Arsenal mara nyingi zaidi akiwa ameifunga mabao 12 peke yake, kwa sasa anaifuatwa na Jamie Vardy wa Leicester City aliye fanya hivyo mara 11, katika michezo 12 aliyocheza dhidi ya 'Washikabunduki' hao.

MAKOCHA 8 WALIOSHINDA MATAJI MENGI LIGI YA MABINGWA ULAYA

LONDON, England

LIGI ya Mabingwa Ulaya ndio mashindano makubwa zaidi kwa ngazi ya klubu barani Ulaya. Zamani mchauano hii ilikuwa ikita Klabu Bingwa Ulaya, na ikabadilishi muundo wake msimu wa 1992-93 na kuitwa Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Makochi wengi magwiji wameziongoza timu nydingi kwenye mashindano haya. Makochi watano tofauti wameweza kuongoza timu katika mechi zaidi ya 100 kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya, huku mmoja tu akishinda taji hilo kati yao.

Makochi 18 tofauti wameshinda taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya kwa kipindi cha miango mitatu, huku nane tu wakifanika kushinda zaidi ya mara moja.

Makala haya inawachambua makochi nane ambaao wana mafanikio zaidi wamehinda haya na wameshinda mara nydingi zaidi taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya, wafahamu sasa...

8. Ottmar Hitzfeld - Mara 2

Ottmar Hitzfeld alikuwa kocha wa kwanza kushinda mara mbili taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya akiwa na klubu mbili tofauti akifanya hivo kwa Bayern Munich mwaka 2001, miaka minne baada ya kuipa Borussia Dortmund taji hilo.

Kwa kipindi chake cha ukochi, Hitzfeld mwene umri wa miaka 71, alikuwa mmoja wa makochi mwene mafanikio makubwa zaidi katika soka la Ujerumani.

Mwaka mmoja baada ya kupoteza kwenye fainali ya Ligi ya Mabingwa kwa Juventus mwaka 1996, vijana wa Hitzfeld walipindua meza na kuwafungwa na 'Bianconeri' hao wakati Borussia Dortmund walipolitwa taji hilo mwaka uliofutua.

Miaka miwili baadaye Hitzfeld wakati huo akiwa na Bayern Munich, alitinga fainali, lakini akafungwa na Manchester United walifungwa mabao mwiliwaa taji hilo mwaka 2001. Hata hivo, mwaka 2001 Bayen na Hitzfeld wakalibeba taji hilo.

Changamoto ya mikwaju ya penalti dhidi ya Valencia ikawawezesha 'Bavaria' hao kulibeba taji hilo kwa mara ya kwanza tangu mwaka 1975/76 na likiwa na pili kwa kocha hivo.

7. Jose Mourinho - Mara 2

Ilikuwa kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya ambako Jose Mourinho kwa mara ya kwanza alitengeneza jina lake barani Ulaya. Wakati huo akiwa na umri wa miaka 41 raia hivo wa Ureno aliwawezesha Porto kuiangusha Manchester United na kubeba taji hilo mwaka 2004 na ndio ukawa mwanzo wa safari nedefu ya mafanikio kwa Mourinho.

Mourinho, ambaye kwa sasa ni kocha wa Tottenham Hotspur, hayupo kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya kwa msimu huu 2020-21 kwa sababu Spuru hawakufuzu. Hata hivo, ameziongoza timu sita tofauti katika mechi 150 katika msimu 18 tofauti kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Akiwa na Inter Milan mwaka 2010, Mourinho alishinda taji hilo kwa mara ya pili na kuingiza kwenye orodha ya makochi wenyewe mafanikio makubwa na mashindano haya. Hata hivo, tangu hapo hajawahi kutinga fainali ya mashindano haya.

6. Sir Alex Ferguson - Mara 2

Mmoja wa makochi wanaheshimika kwenye mchezo wa

soka duniani, Sir Alex Ferguson ambae ameshinda mara mbili taji hilo kwa kipindi cha karibia miango minne ya kuwa kocha.

Miaka tisa baada ya kushinda taji hilo na Manchester United mwaka 1999, raia hivo wa Scotland alishinda taji hilo kwa mara ya pili kwa kuifunga Chelsea kwenye fainali jijini Moscow. Ferguson wakati alishinda taji hilo kwa mara ya pili aliwika rekodi ya kuwa kocha mwene umri mkubwa zaidi kubeba taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya, kabla ya rekodi hiyo kuvunjwa miaka mitano baadaye.

Ferguson kwa msimu 19, ameziogzo timu hiyo katika mechi 194 za Ligi ya Mabingwa Ulaya zikiwa ni nydingi zaidi kuli kocha mwinge yeote.

5. Vicente Del Bosque - Mara 2

Vicente Del Bosque ni mmoja wa makochi wenye historia nzuri kwenye mchezo wa soka. Kocha huyo mwene umri wa miaka 69 raia wa Hispania ndiye kocha pekee kushinda Kombe la Dunia, Kombe la Mataifa ya Ulaya (Euro) na Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Kabla ya kuwa na mafanikio kwenye soka la kimataifa, Del Bosque alijenga jina lake kwa miamba wa Ligi Kuu ya Hispania, La Liga, Real Madrid ambako alishinda mara mbili taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Fainali ya msimu wa 1999-2000, ambapo ilikuwa mara ya kwanza kuzikutanisha timu za nehi moja kwenye fainali ya Ligi ya Mabingwa Ulaya, Real Madrid ilifungwa mara tatu dhidi ya Valencia na kushinda taji lao la pili la mashindano hayo ndani ya miaka mitatu na la nane kwao.

Na ndio ilikuwa taji lake la kwanza la mashindano hayo kwa kocha, Del Bosque. Miaka miwili baadaye, Zinedine Zidane alifunga bao zuri dhidi ya Bayer Leverkusen mjini Glasgow kuipa taji la tisa la mashindano hayo, Real Madrid huko Del Bosque akilibeba kwa mara ya pili.

4. Pep Guardiola - Mara 2

Pep Guardiola ni mmoja wa makochi bora zaidi kwa kizazi cha sasa. Alitengeneza jina lake akiwa na Barcelona ambako alikuwa na mafanikio makubwa zaidi.

Wakati wa kipindi chake pale, Guardiola akiwa na wakali kama Lionel Messi, Andres Iniesta na Xavi Hernandez, alishinda mara mbili taji hilo kwa kipindi cha miaka mitatu. Kwa mara ya kwanza alishinda mwaka 2009.

Akashinda kwa mara ya pili mwaka 2011 kabla ya kuondoka Barcelona kwenda Bayern Munich na baadaye Manchester City.

Februari mwaka huu, Guardiola aliweka rekodi ya kushinda mechi nydingi zaidi kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya hatua ya mtotoan wa kubeba Man City walipoitoa Real Madrid hatua ya mtoano ya timu 16.

3. Jupp Heynckes - Mara 2

Jupp Heynckes alitengeneza jina lake kule Real Madrid wakati alipoibebesa taji la Ligi ya Mabingwa mwaka 1998, ikiwa ni kwa mara ya kwanza kwa kipindi cha miaka 32 waliposhindia kwa mara ya mwisho taji hilo ikiwa ni kwa mara ya pili.

Muongo mmoja na nusu baadaye, raia hivo wa Ujerumani akawa kocha mwene umri mkubwa zaidi kushinda taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya akiwa na Bayern Munich.

Zinedine Zidane

Katika kipindi chake pale Bayern Munich, Heynckes alikuwa kocha wa kwanza kushinda mechi 11 mfulizo katika mashindano hayo.

2. Carlo Ancelotti - Mara 3

Baada ya kushinda mara mbili taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya akiwa na miamba wa soka la Italia, AC Milan, Carlo Ancelotti alielekeea Real Madrid ambako aliwapa taji hilo mwaka 2014.

Tangu waliposhindia taji lao la tisa katika mashindano hayo mwaka 2002, Real Madrid haikuweza kutinga fainali kwa kipindi cha miaka 12 kabla ya kufanya hivo mwaka 2014 kwa kukutana na wapinzani wa hivi karibuni Napoli kwenye mashindano hayo.

1. Zinedine Zidane - Mara 3

Baada ya kipindi cha uchezaji wa mafanikio, Zinedine Zidane ma-

Ronaldo akawa mchezaji wa kwanza kuifunga kwenye fainali ya Ligi ya Mabingwa Ulaya kwa timu mbili tofauti wakati Los Blancos wakilibeba taji hilo kwa mara ya kumi.

Na hiyo ikamfanya kocha huyo wa Italia ambae ameziongoza timu katika mechi 165 za mashindano hayo katika msimu 18 tofauti, kushinda taji hilo kwa mara ya tatu akiwa kocha.

Zinedine akalitwa taji hilo kwa mara ya pili mwaka 2017 kabla ya kulibeba tena mwaka 2018 na kuweka historia ya kushinda taji hilo kwa mara ya tatu mfulizo na kufikia idadi sawa na Ancelotti, ambapo hadi sasa ndio makochi pekee walioshinda taji hilo mara tatu katika historia ya Ligi ya Mabingwa Ulaya.

"Nimewanoa mabingwa wakati ni-kiwa kocha, kutoka (Oliver) Bierhoff hadi (George) Weah na Adriano, lakini najutia sikuwahi kumnoa [Zlatan] Ibrahimovic, yeze ni mchezaji wa daraja la juu kabisa, na sielewi kwa nini hajawahi kushinda tuzo ya Ballon d'Or. Nchini Italia, ameweka uwiano zaidi kuliko [Cristiano] Ronaldo. Ni jambo la wazi tangu ujio wake, wachezaji vijana wamehmasika naye zaidi kuliko Ronaldo," **Kocha wa zamani wa AC Milan na Juventus, Alberto Zaccheroni**

"Ni wazi kwamba, sasa safari yake [Kylian Mbappe] ni Liverpool, anaonyesha hana nia ya kwenda Real Madrid," **gazeti la Le Parisien likim-nukuu mtu wa karibu na Mbappe.**

"Nadhani huu ni wakati wa kutumia mabeki wanen. Nimekuwa nikisema hili tangu mwanzo wa msimu, natarajia atabadilika kwenye mchezo ujao, kwa sababu hilo hata yeze atakuwa ameliona, walini watatu nyuma ni mfumo mbaya ukutiana na timu inayoshambulia zaidi kama iliyovitokea kwa Manchester City," **Nahodha wa zamani wa Arsenal, Tony Adams, akimtaka Mikel Arteta kutumia mfumo wa mabeki wa tatu.**

“Nukuu

Na Adam Fungamwango

I MEZOOLEKA kwa timu kubwa za Simba, Yanga na hata Azam kubebwa zaidi na wachezaji kutoka nje ya nchi. Jumamosi iliyopita bao pekee la ushindi la Yanga lilifungwa na Mghana Michael Sarpong dhidi ya Biashara United, linaifanya timu hiyo kuentdelea kubebwa zaidi na wachezaji kutoka nje ya nchi kwani katika mabao yao tisa iliyofunga, manane yamefungwa na wachezaji wa kigeni.

Ni bao moja tu la Yanga lilofungwa na mchezaji wa Kitanzania ambaye ni Waziri Junior kwenye mechi dhidi ya KMC, Yanga ikishinda 2-1.

Ukiondoa Sarpong, wengine waliofungia mabao Yanga ni Carlos Carlinhos raia wa Angola, Tonombe Mukoko na Tuisila Kisinda wote raia wa Jamhuri ya Kidemokrasi ya Kongo, Lamine Moro raia wa Ghana, Sogne Yacouba raia wa Burkina Faso na Mnyarwanda Haruna Niyonzima.

Kwa upande wa Azam, wanaoibeba zaidi ni wachezaji Prince Dube kutoka Zimbabwe, Mzambia Obrey Chirwa, wakisaidiwa na Richard Djodi kutoka Ivory Coast.

Kikosi cha Simba chenyewe kinabebwa zaidi na Mnyarwanda Meddie Kagere, Mkongomani Chris Mugalu, Clatous Chama raia wa Zambia, Luis Miquissone raia wa Msumbiji ambao ndio wafungaji wao mengi.

Kwenye mechi ya Jumamosi kati ya Simba dhidi ya Mwadui mambo yalibadilika. Shoo ya kibabe ya wachezaji wa Kitanzania iliwamaliza kabisa Mwadui FC na kusababisha kupokea kipigo cha mabao 5-0.

Kwa muda mrefu haijawahi kutokea kwenye timu ya Simba kufunga idadi ya kuanzia mabao matatu asiwapo mchezaji yeyote wa kigeni. Hii ni tangu enzi za kina Emmanuel Okwi, Felix Sunzu na hayati Patrick Mafisango.

Kilichotokea Jumamosi ni rekodi ya aina yake, kwani mabao yote matano yamefungwa na wachezaji wa Kitanzania watupu.

Na hii ni baada ya Simba kupokea vipigo viwili vya bao 1-0 dhidi ya Tanzania Prisons na kipigo kama hicho kutoka kwa Ruvu Shooting.

Simba ilirudi kwa hasira na kushinda mabao 5-0, huku wachezaji wa Kibongo wakitamba kwenye mechi hiyo...

John Bocco

Nahodha wa Simba, Bocco alifunga bao la kwanza dakika ya 25.

SIMBA ILIVYOIUA MWADUI KWA SHOO YA WABONGO

Hassan Dilunga na Ibrahim Ajibu wakishangilia kwa furaha baada ya kuifungia timu hiyo, huku Hamisi Ndema (kushoto), akiwakimbilia kuungana nao wakati wakiibuka na ushindi wa mabao 5-0 katika mechi ya Ligi Kuu dhidi ya Mwadui FC iliyopigwa Uwanja wa Uhuru juzi. **PICHA: JUMANNE JUMA**

Mbongo huyo alifunga bao hilo ingawa msaada mkubwa ulikuwa kwa wachezaji wawili wa kigeni, Chama aliyeondoka na mpira na kumpasia Miquissone ambaye alimrudishia Chama, aliyempasia mfungaji akaukwamisha wavuni kirahisi.

Bocco alifunga bao la pili dakika ya 64 na hili lilitengeneza na Watanzania watupu, kwani Hassan Dilunga, mchezaji aliyeingia kipindi cha pili kuchukua nafasi ya Larry Bwalya, aliambaa na mpira kwenye winga ya kulia na kupiga krosi ya chini iliyomkuta mfungaji akaukwamisha wavuni.

Ibrahim Ajibu

Aliingia kipindi cha pili ku-chukua nafasi ya Bocco. Ilikuwa ni dakika ya 81, alipofunga bao la tatu, likiwa ni la kwanza kwake msimu huu.

Ajibu akiwa nje kidogo ya eneo la hatari, alipokea pasi ya kichwa kutoka kwa Mbongo mwenzake, Dilunga. Alichokifanya ni kunoosha mguu na kuachia shuti kali lilokwenda moja kwa moja wavuni na kumuacha kipa wa Mwadui Mussa Mbisa akichupa bila mafanikio.

Hassan Dilunga

Ilikuwa ni shoo la Ndema na Dilunga. Katikati ya uwanja, Ndema aliupata mpira ulioone-kana kuwa hauna madhara. In-awezekana Mwadui walikariri kuwa Simba inapiga pasi fupi fupi. Ndema alinyanya macho na kupiga pasi ndefu ya juu, iliyomkuta Dilunga ambaye ali-fukuzana na Gerald Mgeveke,

aliyemzidi mbio na nguvu kabla ya kuujaza wavuni dakika ya 86 na kuwa bao la nne kwenye mchezo huo. Lilikuwa ni bao lake la kwanza msimu huu, huku tayari akiwa na pasi mbili zilizozaa mabao kwe-nye mechi hiyo.

Hamisi Ndema

Ilikuwa ni ndani ya dakika tisa tu, Simba ikifunga mabao matatu, kwani dakika ya 90 bao la tano lili-patikana.

Baada ya kutoa pasi ya bao la nne, Ndema naye alitafuta la kwake. Alichukua mpira katikati ya uwanja na kuanza kupiga chenga za hapa na pale taratibu na ilionekana kwa mabeki wa Mwadui kama vile anataka kutoa pasi, lakini alikuwa akisonga mbele. Alipofika kiasi cha mita 30 ali-achia fataki la chini chini na mpira ukajaa wavuni kuandika bao tano kwa Simba, huku likiwa la kwanza kwake kwa msimu huu.

JE, WAJUA?

SAMUEL ETO'O ndiye mchezaji aliyeshindataji la Ligi ya Mabingwa Ulaya mara mbili mfululizo akiwa na timu mbili tofauti. Pia ni mchezaji pekee kushinda Kombe la Klubo Bingwa ya Dunia mara mbili mfululizo akiwa na klubo mbili tofauti Barcelona msimu wa 2008-09 na Inter Milan msimu uliofuata.

HABARI DODOMA

Mashamba darasa yaanzishwa Mpwapwa

Na Augusta Njoji, DODOMA

MKUU wa Wilaya ya Mpwapwa, Jabir Shekimweri, ameagiza kuanzishwa kwa mashamba darasa kwenye vituo vya kutolea huduma ya afya, sokoni na ofisi za kijiji, ili wananchi wapate ujuzi kuandaa bustani kwa ajili ya vyakula vyenye virutubishi muhimu.

Shekimweri aliyasema hayo mwishoni mwa wiki wilayani humo kwenye kikao cha idara mtambuka zinazohusika moja

kwa moja na masuala ya lishe kwenye halmashauri ya wilaya hiyo.

Alisema kuwa kuanzishwa kwa mashamba darasa kutasaidia kupata ujuzi wa namna ya kuandaa bustani au mashamba ya vyakula vyenye virutubishi muhimu kwa afya na ukujali wa binadamu hususan watoto.

Aidha, aliutaka uongozi wa shule za msingi na sekondari wilayani humo, suala la utunzaji wa bustani za mboga na upandaji miti isiwe adhabu kwa

wanafunzi.

“Suala la upandaji wa miti au utunzaji wa bustani kwa wanafunzi liwe ni shughuli ya kawaada kwa si adhabu ili watoto baada ya kumaliza masomo wawe na maarifa ya kutekeleza wakiwa nyumbani,” alisema.

Alisema lishe bora ni msingi wa afya bora na humjenga binadamu kimwili na kiakili.

Awali, Ofisa Lishe wa Wilaya hiyo, Asiatu Mmbwambo, alisema kwa sasa shughuli za lishe kwenye wilaya hiyo zimepanda

kutoka asilimia 27 hadi 55.

“Zimepanda kutokana na awali halmashauri ilikuwa haitoi fedha zilizotengwa kwenye bajeti kwa ajili ya shughuli za lishe hivi sasa utekelezaji ni mzuri kwa kuwa halmashauri inatoa fedha kwa ajili hiyo,” alisema.

Hata hivyo, alisema hatua hiyo imesaidia wilaya kutoka kwenye alama nyekundu iliyokuwa inaanashiria harati na kupata alama ya njano inayoashiria hali nzuri.

Aidha, alisema malengo ya wilaya hiyo ni kupata alama ya kijani.

Wafanyabishara wa soko la Sabasaba katika Jiji la Dodoma, wakiwa wamelala kwenye meza za kufanya biashara ambazo zimesusiwa na hivi sasa zimegeuzwa kuwa sehemu ya kulala kutokana na kutotumika kwa muda mrefu. **PICHA: PETER MKWAVILA**

H/shauri yataja miradi ya kimkakati ya bil. 215

Na Augusta Njoji, DODOMA

HALMASHAURI ya Jiji la Dodoma imetaja miradi ya kimkakati 14 yenye thamani ya zaidi ya Sh. bilioni 215 inayotekelzeza na inayotarajiwa kutekelezwa kuititia mapato ya ndani ili kuongeza mapato.

Pia miongoni mwa miradi hiyo inalenga kutoa huduma kwa wananchi na kupendezesha mji.

Mkurugenzi wa Jiji hilo, Joseph Mafuru, aliyasema hayo jana alipokuwa akizungumza na gazeti hili juu ya mikakati ya Jiji hilo kuijimarisha kimapato.

Alisema kwa sasa Jiji hilo linajenga mradi wa ‘Government City Complex’ katika Mji wa Serikali Mtumba kwenye eneo lenye ukubwa wa mita za mraba 35,152.4.

“Mradi huu una thamani ya Sh. bilioni 59.31 ambapo kwa sasa ujenzi upo awamu ya kwanza kwa gharama ya Sh. bilioni 18.87 na Sh. bilioni 4.1 zimelipwa,” alisema.

Aidha, alisema kuna mradi wa ujenzi wa hoteli (Dodoma City Hotel) inayojengwa katikati ya mji kwenye eneo maarufu la ‘Paradise cinema hall’ ambao una thamani ya Sh. bilioni 9.99

ambazo zinatokana na mapato ya ndani, ambapo hadi sasa Sh. bilioni 3.44 imetumika.

Kadhalika, alisema jiji hilo lina mpango wa kutekeleza miradi mingine mikubwa ya kimkakati ambayo tayari imeshanifwa ikiwamo m radi wa Nunge wenye thamani ya Sh. bilioni 5.74.

Alitaja mingine ni City Complex Apartment yenyenye thamani ya Sh. bilioni 20.85, N.K Complex yenyenye thamani ya Sh. bilioni 31.77, City Complex Mall yenyenye thamani ya Sh. bilioni 62.17 na Nyerere Square Plaza yenyenye thamani ya Sh. bilioni 27.

“Pia ujenzi wa mradi wa maji Njedengwa wenye gharama ya Sh. bilioni 1.4, ujenzi wa mradi wa maji Hombolo wenye Sh. milioni 610, ujenzi wa mradi wa maji Chihikwi wenye gharama ya Sh. milioni 90.6,” alisema.

Mafuru alisema pia hal-mashauri imefanikiwa kuandaa miongozo ya uwekezaji kwa ajili ya kuongoza utekelezaji wa miradi. “Jiji limetekeleza ujenzi wa miridi ya vituo vya afya Makole, Mkonze, Hombolo, pia limefanikiwa ujenzi wa masoko ya Kikuyu, Chadulu na Bonanza, pia kuboresha minada ya Mpunguza na Msalato,” alisema.

Sababu shughuli uchumi kupaa jijini Dodoma

Na Augusta Njoji, DODOMA

IMEELEZWA kuwa kuto-kana na serikali kuhamia Dodoma kumekuwapo na ongezeko kubwa la shughuli za kiuchumi na kijamii, hivyo kuchangia uhitaji wa usafiri wa anga.

Aidha, watumishi 17,080 tayari wamehamia na serikali inafanya kazi zake Dodoma.

Katibu wa Kikosi Kazi cha Taifa cha Kuratibu Serikali kuhamia Dodoma, Meshack Bandawe, aliyasema hayo juzi baada ya kuwasili kwa ndege ya Airbus ya Shirika la Ndege Tanzania (ATCL) kwa mara ya kwanza jijini hapa.

Alisema kutokana na ongezeko la shughuli hizo, serikali imeendelea na jitihada za kuboresha miundombinu mbalimbali ikiwamo barabara na usafiri wa anga.

“Zipo barabara nyingi zimejengwa, kwa sasa Tan-roards wana mpango wa kuanua barabara ya Dodoma hadi Chamwino itakayoenda sambamba na ukarabati wa barabara ya Morogoro hadi Dodoma, kuna ujenzi wa barabara za mizunguko ya nje kilometra 110, barabara ya mizunguko ya ndani kilometra 39.5,” alisema.

Bandawe alisema Shirika la Ndege limeona kuwapo kwa fursa ya ongezeko la shughuli hizo hatua inayosaidia utekelezaji wa azma ya serikali kuhamia Dodoma.

“Walianza safari za ndege kwa kuja mara tatu kwa wiki, lakini wakabadili sasa zinakuja kila siku kwa kutumia Bombardier, hivyo pamoja na bombardier kuja kila siku sasa na Airbus hii itaanza kuja Dodoma, ni jambo la kupongeza sana,” alisema.

Kadhalika, alisema ujenzi wa miji wa serikali unaendelea kutekelezwa kwa kasi ambapo ujenzi kwa awamu ya kwanza majengo 23 ya wizara yamekamilika.

“Muda si mrefu tunaanza ujenzi wa majengo mengine lengo ni kuboresha majengo ya ofisi, pia ujenzi wa ofisi za taasisi unaendelea,” alisema.

Katibu huyo alisema katika uboreshaji wa usafiri wa anga, uwania wa Dodoma umepanuliwa, takribani Sh. bilioni 11 zimetumika kulipa fidia kwa wananchi ili kupisha eneo hilo.

Mbung mteule Mbarali atoa neno

Na Grace Mwakalinga, MBARALI

MBUNGE mteule wa Jimbo la Mbarali lilioko mkoani Mbeya, Francis Mtega, amewaomba wananchi waote wa jimbo hilo, bila kujali itikadi za vyama vya kisiasa kushirikiana kwa pamoja katika kuleta maendeleo ndani ya jimbo hilo.

Aliysema hayo juzi wakati akitoa shukrani kwa wananchi wa Mbarali kumchagua kwa mbunge wa jimbo hilo kwa tiketi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) kwa kupata kura 55,737 akimshinda mpinzani wake Liberatus Mwang'ombe wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA) aliyepepa kura 28,104 kati ya kura 87,548 zilizopigwa.

Mtega alisema ana imani hata vyama vya upinzani vilimpiga kura ndio maana kapata ushindi huo, na kwamba kazi kubwa sasa ni kuhakikisha Wanambarali wanapata maendeleo.

"Nitaenda kushughulikia suala la migogoro kati ya wafugaji na wakulima, tutahakikisha tunatenga maeneo maalum kwa ajili ya josh na malisho tutatunga sheria ndogo za kudhibiti wafugaji wanaoingiza mifugo kwenye mashamba. Lakini tutaendelea kutoa elimu ya kuzuia wafugaji kutoingiza mifugo kwenye hifadhi zetu za Taifa hususani ya Ruaha," alisema Mtega.

Aliwahimiza vijana na wanawake kuendelea kujinga kwenye vikundi ili kupata mikopo ya halmashauri ambayo hutolewa kwa masharti nafuu, na kwamba atahakikisha kupitia mfuko wa jimbo anatoa fursa ya mikopo pia.

Katibu Mwenezi wa CCM wilayani humo, Kassim Kondo, alisema chama chao kitasimamia na kutekeleza Ilani yake ya uchaguzi ya mwaka 2020/2025 katika kuwaltea maendeleo wananchi.

Alisema ndani ya Ilani hiyo Wilaya ya Mbarali yamo, ambapo yamelezwu masuala mbalimbali ambayo yatakelezwu katika kipindi cha miaka mitano ijayo kuanzia seka ya kilimo, afya, maji, miundombinu ya barabara na elimu kwa kuhakikisha yanatengenezwa mazingira rafiki kwa maslahi ya wananchi.

Alisema moja ya masuala ya kufurahisha katika Ilani hiyo ni serikali kusimamia kikamilifu suala la upatikanaji wa pembejezo za kilimo kwa kuhakikisha wakulima wa mpunga wanapata mboleza za kupandia na kukuza kwa wakati pamoja na kupunguza baadhi ya tozo na ushuru wakati wa kusafiri-sha mazao shambani, lakini kuwadhibiti wafanyabiashara walangazi.

Aliongeza kuwa pia serikali imewahakikisha soko la uhakika wakulima wa mpunga ndani na nje ya nchi kwa kuanzisha vituo maalumu vya kukuza mchele kwa kuanzia sasa kipo Kata ya Igurusi.

RC awakumbusha watumishi kutimiza wajibu

**Na Grace Mwakalinga,
MBEYA**

MKUU wa Mkoa wa Mbeya, Albert Chalamila, amewaomba viongozi na watumishi wa halmashauri na wilaya zote za mkoa huo, kutimiza wajibu wao ipasavyo katika kuwatumikia wananchi ili kuwaltea maendeleo.

Chalamila alitoa kauli hiyo jana wakati akizungumza na Nipashe juu ya masuala wanayopaswa kuzingatia watumishi wa umma baada ya uchaguzi kumalizika. Alisema watumishi na viongozi wa serikali wako kwa ajili ya kuwatumikia wa-

nanchi kwa lengo la kuwaltea maendeleo, hivyo wanapaswa kuwa wazalendo na wenyen mienendo inayopendeza kwa jamii.

"Ni wakati sasa wa kuchapa kazi tuache maneno au makundi kwa sababu yatautopeteza muda, twende tukateze na kusimamia miradi ya maendeleo kwa wananchi... sitakubali kuona mtumishi aliyeaminiwa anakuwa kikwazo huyu hatatufaa," alisema Chalamila.

Katika hatua nyingine Chalamila alipongeza kasi ya ujenzi wa ofisi impya ya mkoa huo kwa maelezo ni ya kuri-dhisha na kwamba jengo hilo

ni kubwa na la mfano nchini.

Alisema kiasi cha shilingi bilioni mbili kitatumika kukanilisha jengo hilo ambalo litakuwa la ghorofa tano, na kwamba litakuwa na huduma zote muhimu pamoja na miundombinu rafiki kwa watu wenye ulemavu.

Alimwomba mkandarasi anayesimamia jengo hilo, Mhandisi Lupakisy George, kukamilisha miradi huo kwa wakati kama walivyokubaliana kwenye mkataba.

Mhandisi Lupakisy George alimwahidi Mkuu wa Mkoa huo, kwamba ndani ya kipindi cha miezi 12 utakuwa umekamilika. Alisema waliamua kuka-

milisha ndani ya kipindi cha miezi 12 badala ya 18 kama walivyokubaliana kwenye mkataba kutoptana na kasi walivyonayo ya ujenzi ambapo hu-fanya kazi usiku na mchana.

"Mradi huu tulianza Juni mwaka huu, ambapo hadi sasa umeefikia asilimia 30 kwa mwendo huu tunatamani mpaka kufika Juni 2021 ujenzi utakuwa umekamilika," alisema Mhandisi Lupakisy.

Mmoja wa kinamama, Beatrice Mwaipyana ambaye ni mionganoni mwa walipata ajira katika mradi huo, alisema umesaidia kupata fedha za kuendesha maisha yao ya kila siku.

Wataalamu wa utafiti wa kilimo Tanzania (TARI) Kituo cha Uyole, wakikagua shamba la maharage ambalo limepandwa kwa ajili ya kuzalisha mbegu bora za zao hilo. **PICHA: GRACE MWAKALINGA**

Wakulima tumbaku wataka utabiri wa hali ya hewa kabla ya msimu

**Na Grace Mwakalinga,
CHUNYA**

CHAMA Kikuu cha Wakulima wa Tumbaku (CHUTCU) katika Halmashauri ya Wilaya ya Chunya, kimewaomba watabiri wa hali ya hewa kutoa utabiri mapema kabla ya msimu wa kilimo kuanza, ili kufahamu ni wakati gani mzuri kwao kwa ajili ya kilimo cha tumbaku.

Ombi hilo limetolewa na Kaimu Meneja wa chama hiccho, Juma Nshishi, alipokuwa akizungumza na waandishi wa habari, ambapo alisema mara

kadhaa wamekuwa wakipata mavuno hafifu kutoptana na kutopata taarifa sahihi za hali ya hewa. Alisema wataalamu wa hali ya hewa wanapaswa sasa kutoa taarifa mapema juu ya utabiri kwa miezi mitatu au minne ijayo kwa ajili ya kusaidia wakulima kufanya maandalizi mapema ya kulima.

"Moja ya maeneo yanayosababisha wakulima kupata mavuno kidogo ni kwenye masuala ya hali ya hewa, hili eneo halijatoa bado elimu ya kutosha kwa wakulima... ombi letu ni kwamba watusai-

die wakulima kutupa ripoti za mara kwa mara itasaidia kufahamu upi ni wakati sahihi wa kuanza maandalizi ya kilimo," alisema Nshishi.

Alisema hali ya hewa msimu wa kilimo 2018/2019 ulikuwa mbaya kutoptana na mvua kuwa nydingi na kuharibu zao la tumbaku mashambani.

"Msimu uliopita wakulima wetu walipata hasara kubwa sana kwa kuwa walitumia gharama kubwa za pembejezo za kilimo kama mboleza zilizosombwa na maji kutoptana na mvua nydingi kunyeshu," alise-

ma Nshishi.

Salome Kilasi, mionganoni mwa wakulima wa tumbaku, aliiomba serikali msimu ujao wa kilimo iongeze nguvu kwa kuhakikisha wakulima wanafikiwa na pembejezo za kilimo kwa wakati, ikiwamo kuwabana mawakala wanaouza pembejezo feki.

Alisema eneo hilo la pembejezo feki nalo likidhibitiwa basi wakulima wataweza kuzalisha mazao mengi kwani tayari wakapewa taarifa sahihi za hali ya hewa pamoja na usalama wa pembejezo watakazotumia.

Leo siku ya mapumziko z'bar, Mwinyi kuapishwa

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

RAIS wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dk. Ali Mohamed Shein, ametangaza kwamba siku ya leo itakuwa siku ya mapumziko.

Dk. Shein amefanya uamu huo ili kutoa fursa kwa watumishi wa umma na wananchi kuhudhuria sherehe za kuapishwa kwa Rais mteule wa Zanzibar, Dk. Hussein Ali Mwinyi kuwa Rais wa Zanzibar, sherehe hizo zitafanyika viwanja vya Amani Mjini Unguja.

Kwa mujibu wa taarifa iliyoti-

wa saini na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi, Abadulhamid Yahya, tangazo hilo amelitoa kwa uwezo aliopewa chini ya Kifungu cha 6(1) (a) cha Sheria ya Mambo ya Rais Nambari tatu ya mwaka 2020.

Dk. mwinyi alitangazwa mshindi Oktoba 29, mwaka huu na Tume ya Uchaguzi Zanzibar baada ya kumalizika kwa uchaguzi wa Oktoba 28 na kupata kura 380,402 sawa na asilimia 76 na kumshinda mpinzani wake, Maalim Seif Sharif Hamad wa ACT- Wazalendo aliypata kura, 99,103 sawa na asilimia 19.87.

Katika kinyang'anyiro hicho wagombea 17 walishiriki uchaguzi huo, mgombea wa Chama cha ADA-TADEA aliypata kura 392 sawa na asilimia 0.08, Hamadi Rahid Muhammed wa ADC aliypata kura 996 sawa na asilimia 0.20, Muhammed Omar Shaame wa UMD aliypata kura 104 sawa na asilimia 0.02 na Hamad Muhammed Ibrahim wa UPDP aliypata kura 181 sawa na asilimia 0.04.

Wengine ni Othman Khamis wa CCK aliypata kura 2,235 sawa na asilimia 0.45, Said Issa Muhammed wa CHADEMA aliypata kura 1,702 sawa na asilimia 0.34, Ali Omar Juma wa CHAU-

MA aliypata kura 249 sawa na asilimia 0.05, Mussa Haji Kombo wa CUF aliypata kura 1428 sawa na asilimia 0.29.

Wengine ni Shafi Hassan Suleiman wa DP aliypata kura 106 sawa na asilimia 0.02, Ameri Hassan Ameri wa DM aliypata kura 133 sawa na asilimia 0.03, Khamis Faki Mgau wa NRA aliypata kura 160 sawa na asilimia 0.03, Mfamau Khamis Hassan wa NLD aliypata kura 122 sawa na asilimia 0.02, Issa Muhammed Zonga wa SAU aliypata kura 102 sawa na asilimia 0.02, na Hussein Juma Salum wa TLP aliypata kura 142 sawa na asilimia 0.03.

Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya YARA Tanzania, Winstone Odhiambo (kulia), akiwaelekeza jambo wasambazaji wa bidhaa za kampuni hiyo, wakati wa uzinduzi wa mbolea ya MiCROP wakati wa mukutano wa mwaka wa wasambazaji jijini Dar es Salaam jana. **PICHA:** **MPIGAPICHA WETU**

Watalii 530 wawasili kutoka Russia

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

WATALII 531 wamewasili juzi katika Uwanja wa Ndege wa Abeid Amani Karume wakitokea nchini Russia.

Ujio huo ni historia kwa Zanzibar ya kupata ndege ikiwa na idadi kubwa ya watalii kama hiyo tangu kuanzishwa kwa viwanja vya ndege.

Watalii hao waliwasili kwa Shirika la Ndege la Azur Air kutoka Urusi ikiwa na watalii wenye rika tofauti ambao wengi wao na vijana. Akizungumza baada ya kuwasili kwa ndege hiyo, Katibu Mtendaji wa Kamisheni ya Utalii Zanzibar, Dk. Abdallah

Muhammed Juma, alisema licha ya ujio wa wageni hao, lakini Zanzibar inatarajia kupoeka ndege 100 za watalii ambazo zipo katika foleni ya kuja Zanzibar.

"Ndani ya miezi sita ijayo kuanzia Desemba mwaka huu ndege 100 zimeshaweka foleni ya kuja Zanzibar, ambazo zinatoka katika masoko mapya ya Ulaya Mashariki," alisema Dk. Juma.

Alisema baada ya Tanzania kufanikisha kutokeomeza ugonjwa wa corona, utalii umefunguka na hoteli nydingi sasa zitafunguliwa kutokana na watalii wengi kuwasili Zanzibar.

"Zanzibar njema atakaye aje... niwaambie vijana wale ambao ajira zao zilisitishwa hotelini ku-

tokana na kufungwa baada ya kujosha wageni kutokana na janga la corona, sasa vijana wajiaandae kufanya kazi maana idadi kubwa ya watalii wataminika Zanzibar," alisema.

Alisema ujio huo wa wageni kwa kiwango kikubwa hoteli nydingi zitafunguliwa na ajira mpya zitapatikana, hivyo maisha ya wananchi waliokuwa wakitegemea utalii sasa watayarishie bidhaa zao.

Alielesa kuwa licha ya kupoeka ndege hiyo, pia nydingine nne kubwa zililetu wageni mwishoni mwa wiki iliyopita kutoka masoko mapya ya utalii ambayo ni Russia, Ukraine na Kazathstan.

Alielesa kuwa awali Zanzi-

bar ilikuwa inategemea masoko ya utalii ya zamani ambayo ni Italia, Ufaransa, Uingereza, Marekani na Ujerumanii.

Alielesa kuwa wakati dunia imepumzika kusafirisha wageni kwa sababu ya corona, Kamisheni ya Utalii Zanzibar ilikuwa ikifanya kazi kubwa ya kuitangaza Zanzibar kuitalii, hivyo baada ya corona kumalizika, matunda sasa yameanza kuonekana kutokana na ujio wa watalii hao.

Alisema wameshazungumza na jumuiya ya wawekezaji kutoke Uturuki, na kuwa wanatarajia kuwasili kwa ndege nydingine mpya ambayo itakuja Novemba 5, mwaka huu ikiwa na watalii zaidi ya 500 kutoka Russia.

Wanawake 12 waibuka kidedea uwakilishi, ubunge

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

WANAWAKE 12 waliogombea ubunge na uwakilishi katika uchaguzi mkuu wa mwaka huu, wameshinda katika uchaguzi huo na kutangazwa na Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC) na Tume ya Uchaguzi Zanzibar (ZEC).

Wanawake hao 11 ni kutoka Chama Cha Mapinduzi (CCM) na mmoja kutoka Chama cha Wananchi (CUF). Wanawake watano ni kutoka majimbo ya Kiswani Pemba na saba kutoka majimbo ya Unguja.

Wanawake hao ni Harusi Said Suleiman mwakilishi mteule wa Jimbo la Wete Pemba kuitia CCM.

Mwingine ni Mariyam Thani Omar mwakilishi mteule wa Jimbo la Gando Kiswani Pemba kuitia CCM na Zawadi Amour Nassor mwakilishi mteule kutoka Jimbo la Konde CCM kutoka Pemba.

Mwakilishi mteule mwingine kutoka Kiswani Pemba ni Bahati Khamis Kombo kutoka CCM Jimbo la Chambani na mgombea mteule nafasi ya ubunge Mariyam.

Kwa upande wa Kiswani Unguja wanawake wote saba walioshinda ni kutoka CCM na nafasi ya uwakilishi ni wanne na nafasi ya ubunge ni watatu.

Wagombea hao wateule ni Asha Abdallah Mussa uwakilishi Jimbo la Mahonda, Mtumwa Peya, uwakilishi Jimbo la Bubwini, Mwanaasha Khamis Juma Jimbo la Dimani na Rukia Omar Mapuri Uwakilishi Jimbo la Amani. Kwa upande wa nafasi ya ubunge ni Zubeda Khamis Jimbo la Mfenesini aliypata, Mwantakaje Juma na Mwanakhamis Kassim Said Jimbo la Magomeni.

Akizungumza na Nipashe Mkurugenzi wa Chama cha Waandishi wa Habari Wanawake Tanzania (TAMWA) Zanzibar, Dk. Mzuri Issa, aliwapongeza wanawake hao walioshinda katika kinyang'anyiro hicho.

Alisema ushindi wao huo umechangiwa na kuungwa mkononi na wapigakura wanawake na wanauume kwa kuwaamini wagombea hao kuwa viongozi wao.

"Tunawapongeza sana wanawake wote walioshinda katika majimbo ya uchaguzi, kwani wamethubutu na wameonyesha uwezo wao katika kunadi sera zao na kukubalika," alisema.

Mkurugenzi huyo alielesa kuwa ni kwa mara ya kwanza tangu kuanzishwa kwa mfumo wa vyama vingi, Chama cha CUF kupata mbunge mwanamke aliyeshindwa katika uchaguzi kwa upande wa Pemba.

HAFLA YA JPM KUKABIDHIWA CHETI

Rais mteule, Dk. John Magufuli, akiwa amesimama na waliogombea urais kupidia vyama mbalimbali vya upinzani, wakati Wimbo wa Taifa ukipigwa katika hafla fupi ya kukabidhiwa cheti cha ushindi. **PICHA: IKULU**

Rais mteule, Dk. John Magufuli akisalimiana na kiongozi wa jopo la waangalizi wa Jamhuri ya Afrika Mashariki katika uchaguzi mkuu, Rais mstaafu wa Burundi, Silvestre Ntibantunganya, baada ya kukabidhiwa cheti cha ushindi wa kiti cha urais, kutoka kwa Mwenyekiti wa Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC), Jaji mstaafu Semistocles Kajage, jijini Dodoma jana. **PICHA: IKULU**

Rais mteule wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Dk. John Magufuli, akimpongeza Makamu wa Rais, Samia Suluhu Hassan, baada ya kukabidhiwa cheti cha ushindi kwa kiti cha urais katika uchaguzi mkuu uliofanyika Oktoba 28, mwaka huu. **PICHA: IKULU**

Kikundi cha ngoma cha Hombolo jijini Dodoma kikitumbuiza wakati wa hafla ya kukabidhi cheti kwa mshindi wa kiti cha urais zilizofanyika jana, eneo la Njedengwa jijini Dodoma. **PICHA IBRAHIM JOSEPH**

Baadhi ya waliokwua wagombea wenza wa urais kwenye uchaguzi mkuu 2020 wakishiriki hafla ya kukabidhi cheti kwa Rais mteule, Dk. John Magufuli, jana. **PICHA IBRAHIM JOSEPH**

HABARI KIMATAIFA

Rais Uhuru Kenyatta ampongeza Magufuli

Nairobi, KENYA

RAIS wa Kenya, Uhuru Kenyatta, ampongeza Rais mwenzake wa Tanzania, John Magufuli kwa kushinda uchaguzi mkuu.

Rais Kenyatta alisema kuchaguliwa tena kwa Magufuli ni ishara ya upendo na imani waliyo nayo Watanzania kwa uongozi wake.

"Kwa niaba ya watu, Serikali ya Kenya na mimi mwenye nampongeza ndugu yangu, Dk. John Magufuli kwa ushindi wako na wa Chama Cha Mapinduzi, katika uchaguzi uliomalizika," alisema Kenyatta.

"Nchi ya Kenya inatarajia kuendelea ku-

fanya kazi na utawala wako kwa faida ya watu wa mataifa yetu mawili, kwa ustawi wa Afrika Mashariki na kwa amani, outlive na ukuaji wa Bara la Afrika."

Rais Kenyatta pia alimtafia rais mwenzake wa Tanzania afya njema na ufanisi anapojiandaa kuhudumu kwa muhula wa pilii madarakani na kumhakikishia ushirikiano wa Kenya na kwa utawala wake.

Rais wa Tanzania, John Magufuli ametetea nafasi yake baada ya kushinda kwa kishindo uchaguzi mkuu uliofanyika Jumatano.

Magufuli ameshinda kwa kupata kura 12,516,252 ambayo ni asilimia 84 ya kura zote zilizopigwa.

Tundu Lissu kutoka Chama cha Demokrasia na Maendeleo (upinzani) alishika nafasi ya pilii kwa kupata kura 1,933,271 ya kura zote zilizopigwa.

Jumla ya watu 15,919,500 waliofiga kura hizo wakati waliojandikisha kupiga kura walikuwa 29,754,699 kwa mujibu wa Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC).

Hata hivyo vyama vikuu nya upinzani wamekataa matokeo ya uchaguzi huo wakidai uligubikwa na udanganyifu.

Uchaguzi huu ambaao Magufuli alikuwa akiwania nafasi hiyo ya juu alikuwa na washindani wengine 14.

BBC

Rais wa Kenya, Uhuru Kenyatta (kushoto) akiwa na Rais John Magufuli, alipofanya ziara binafsi ya siku mbili nchini Tanzania mwaka 2019. PICA: STORM FM GEITA

Waokoaji waendelea kuwasaka waathirika wa tetemeko Uturuki

Aegean, UTURUKI

TIMU za uokozi zinaendelea kutafuta manusura kwenye vifusi nya majengo nane yaliyoanguka mwishoni mwa wiki wakiwasaka walionusurika katika tetemeko kubwa la ardhi nchini Uturuki.

Tetemeko hilo kubwa la ardhi ambalo limepiga pwani ya Aegean nchini humo na kisiwa cha Samos kilichopo Kaskazini mwa Ugiriki Ijumaa kimesababisha vifo ya takriban watu 27.

Zaidi ya watu 800 wamejeruhiwa kutokana na tetemeko hilo, ambalo lilian-gusha majengo huko Izmir mji wa tatu kwa ukubwa nchini Uturuki, na kuchoo-

chea dhoruba ndogo ya Tsunumi katika Wilaya ya Saferihisar na huko Samos.

Tetemeko ambalo Taasisi ya Kandili imesema lilikuwa katika kiwango cha 6.9 kwa kipimo cha rikta ilipiga jana mchana kwa saa za Uturuki, hasa katika maeneo ya Aegean Kaskazini Mashariki mwa Samos. Tetemeko hilo lilifutia na mitemeko kadhaa midogo zaidi ya 400.

Gavana wa Izmir, Yavus Selim Kosger amesema sio chini ya watu 70 waliokolewa kutoka katika kifusi cha jengo liliobomoka na katika majengo mengine 10 yalianguka.

Wakati tetemeko likitoea wakazi walione kana wakikimbia mitaani katika

mkooa wa Izmir wenye wakazi milioni 4, wakiwa wamefazaika.

Aidha, tetemeko hilo lililokuwa na ukubwa wa kipimo cha Richter 7.0, liliababisha maji mengi kuingia katika Wilaya ya Saferihisar, mkoani Izmir.

Katika nchi jirani ya kisiwa cha Ugiriki cha Samos, mvulana na msichana walikutwa wamefariki katika eneo ambalo ukuta ulianguka.

Rais Recep Tayyip Erdogan amesema kila kinachowezekana kitafanyika ambacho ni muhimu kusaidia juhudzi za uokoaji.

VOA

Waziri mkuu abadili uamuzi wa kujiuzulu

Tripoli, LIBYA

WAZIRI Mkuu wa Libya, Fayez al-Serraj, amefutilia mbali uamuzi wa kutaka kujiuzulu.

Fayez al-Serraj, alitangaza kufutilia mbali uamuzi wake alichukwa hapo awali wa kutaka kujiuzulu Oktoba mwishoni.

Msemaji wa ofisi ya Waziri Mkuu, Galib al-Zaklai, alitoa taarifa kuititia mtandao wa kijamii wa Twitter na kusema kwamba Waziri Mkuu, Serraj amefutilia mbali uamuzi wa kutaka kujiuzulu hadi mazungumzo yanayoendelea kati ya pande mbili husika za Libya yatakapokamilika.

Uamuzi huo wa Serraj ulichukuliwa kufutia wito kutoka kwa Baraza la Wajumbe wa Tripoli, Baraza Kuu la Serikali, Timu ya Umoja wa Mataifa ya Usaidizi wa Libya (UNSMIL) na baadhi ya nchi rafiki, ambapo alihusiwa aendelee kuhudumu kama Waziri Mkuu wa Libya hadi mazungumzo yatakapokamilika.

Taarifa zaidi zilibainisha kuwa Serraj anatazamia kamati ya mazungumzo itatimiza jukumu lake la kihistoria na kuweka masilahi ya kitaifa mbele, ili kuleta suluhisho katika mgogoro unaoendelea na kuhakikisha amani na upatanishi, bila ya kujali malengo ya kibin afsi.

Mnamo tarehe Septemba 16 mwaka huu, Waziri Mkuu, Serraj aliwahi kutangaza kuwa atajiuzulu kutoka kwenye nafasi yake serikalini ifikapo mwezi Oktoba mwishoni.

TRT

Mrithi wa Kansela Ujerumani Januari

Berlin, UJERUMANI

KATIBU Mkuu wa Chama tawala cha Christian Democratic (CDU), nchini Ujerumani, Paul Ziemiak, ametangaza kuwa chama hicho kimeamua kufanya mukutano katikati ya mwezi Januari mwaka ujao kumchagua kiongozi mpya.

Baada ya mazungumzo ya kina, wagombea watatu wa nafasi hiyo wameitaka bodi ya utendaji ya chama hicho kufanya mukutano huo Januari.

Wagombea hao ni mfanyakishashara wa zamani na kiongozi wa CDU bungeni Friedrich Merz, Waziri Mkuu wa Jimbo la North-Rhine Westphalia, Armin Laschet na mtaalamu wa masuala ya mambo ya nje katika chama hicho, Norbert Roettgen.

Mukutano huo wa wanachama 1,001 ulikuwa umepangiwa kufanya mwezi Desemba 4 ila ulahirishwa Jumatatu kwa sababu idadi ya maambukizi ya virusi vya corona inaongezeka Ujerumani na majimbo ya nchi hiyo yameweka vikwazo vipyta.

Kuahirishwa kwa mukutano huo kulizua mgawanyiko baina ya wagombea hao watatu huku Friedrich Merz akiwatuhumu baadhi ya watu katika uongozi wa chama hicho kumpinga asiuchukue wadhifa huo.

Lakini Katibu Mkuu Ziemiak ametoa wito wa umoja katika chama.

Chama cha CDU ndicho chama kikubwa zaidi katika Bunge la Ujerumani, Bundestag, na kuwa kiongozi wa chama hicho inaonekana kuwa kama mwanzo wa kuchukua mikoba ya Kansela Angela Merkel kama kiongozi wa serikali ya nchi yenye uchumi mkubwa zaidi Ulaya.

Ujerumani ni sharti ifanye uchaguzi wa shirikisho kufikia Oktoba 24, mwaka 2021.

DW

VAN DIJK

AIPELEKA LIVER AJAX KWA SCHUURS

LIVERPOOL, England

KLABU ya Liverpool inamfuatilia mlinzi wa kati wa Ajax, Perr Schuurs ili kumaliza tatizo lao la beki, kwa mujibu wa gazeti la The Mirror.

Liverpool imekuwa kwenye wakati mgumu baada ya kumpoteza mlinzi wao, Virgil van Dijk ambaye aliumia goti na kufanyiwa upasauji.

Schuurs si jina geni kwa Liverpool kwani nyota huyo mwenzie umri wa miaka 20, alikuwa akiwaniwa kwa muda mrefu na 'Wekundu' hao wa Anfield.

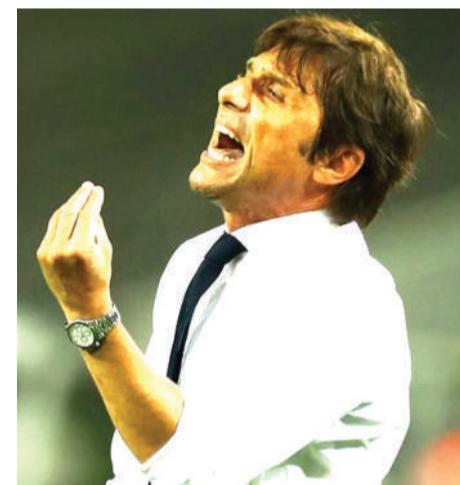
Wakati Van Dijk akionekana atakuwa nje ya dimba kwa kipindi kirefu, Liverpool wanaona kwamba wanatakiwa kusajili beki mwengine ili kuziba pengo hilo.

Awali, Schuurs alikuwa akiwaniwa pale Anfield, lakini hakuna ofa yoyote iliyoumwa kwake.

Hata hivyo, kwa sasa Liverpool imeonyesha nia ya wazi ya kutaka kumsajili mlinzi huyo.

CONTE ALAUMU INTER KUTOKA SARE

MILAN, Italia

ANTONIO Conte amelaumu Inter kwa kushinda kufunga mabao katika nafasi walizopata wakati wakitoka sare ya mabao 2-2 na Parma, Jumamosi.

Licha ya kupiga mashuti 25 kwenye langolaa wapinzani wao, Inter walilazimika kusubiri hadi dakika ya 92 kupata bao la kusawazisha pale katika dimba la San Siro, kupitia kwa Ivan Perisic.

Raia huyo wa Croatia aliungana na Marcelo Brozovic kwenye orodha ya wafungaji wa Inter ambao walicheza bila Romelu Lukaku na Alexis Sanchez.

Na wakati Conte hakutaka kuwalaumu moja kwa moja wachezaji wake, lakini alisema hakuwa na furaha baada ya kushindwa kufunga katika nafasi walizopata.

"Si mchezo wa kwanza tuliotawala na kushindwa kufunga. Kama huwezi kufunga kwenye soka, huwezi kushinda," alisema akijambia Sky Sport Italia.

"Bado tulikosa nafasi nyingi za kufunga, tulifanya makosa mengi, na hilo si jambo zuri."

"Tunahitaji kujitathmini kwani nafasi zilikwa za wazi kabisa na tulitakiwa kuondoka na ushindi mzuri tu."

ZIDANE

AFUNIKA KOMBE KWA HAZARD MADRID

MADRID, Hispania

ZINEDINE Zidane ni kama amefunika "kombe mwanaharamu apite" baada ya kusisita kuwa Eden Hazard hana tatizo licha ya mchezaji huyo kutoshangilia wakati alipo-fungia Real Madrid bao.

Hazard alifunga kipindi cha kwanza kwenye mchezo dhidi ya Huesca, likiwa bao lake la kwanza kwa kipindi cha siku 392, wakati Madrid wakiibuka na ushindi wa mabao 4-1, Jumamosi.

Nyota huyo wa kimataifa wa Ubelgiji alifunga "bao zuri", lakini hakushangilia na hivyo kuibua maneno kwenye mitando ya kijamii.

Hata hivyo, kocha Zidane hakuona kama hilo ni tatizo kwa sababu Hazard ndio kwanza alikuwa anarudi mchezoni kwa mara ya kwanza.

"Nina furaha na mchezo," alisema Zidane. "Alicheza kwa dakika 20 katika mechii iliopita, lakini leo alicheza zaidi."

"Tunajua ubora alio nao; alifunga bao zuri. Na tulilihitaji zaidi kwa sababu mchezo ulikuwa tofauti sana."

"Yeye kutoshangilia bao hilo si tatizo, kwa sababu jambo la msingi ni kwamba amerudi uwanjani na anaweza kuisaidia timu kushinda."

HABARI MICHEZO

RONALDO APONA CORONA

TURIN, Italia

KLABU ya Juventus imethibitisha kuwa nyota wao, Cristiano Ronaldo, kwa sasa tayari ameshapona baada ya kubainika na virusi vya corona mwezi uliopita na kulazimika kukaa karantini kwa muda wa siku 19.

Ronaldo akiwa karantini alikosa mechi nne ndani ya kikosi chake ikiwa ni pamoja na dhidi ya Barcelona ya mshindani wake, Lionel Messi, kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya wakati wakipoteza kwa kufungwa mabao 2-0.

Staa huyo alibainika kupata maambukizi ya corona akiwa kwenye majukumu ya timu ya Taifa ya Ureno Oktoba 13, mwaka huu.

"Cristiano Ronaldo amefanyiwa vipimo kwa mara nyininge na amebainika kwamba hana virusi vya corona, kwa sasa anarejea kwenye timu hivyo hatajiteenga tena kama ilivyokuwa awali," ilieleza taarifa ya klubu hiyo.

CAF YAAHIRISHA FAINALI YA LIGI YA MABINGWA

CAIRO, Misri

SHIRIKISHO la Soka barani Afrika (CAF), limelazimika kuahirisha fainali ya Ligi ya Mabingwa iliyokuwa ichezwe Novemba 6, mwaka huu, kutohakana na kucheleweshwa kwa mechi ya marudio ya nusu fainali katika ya Zamalek ya Misri na Raja Casablanca ya Morocco.

Hiyo ni baada ya wachezaji zaidi ya 10 wa klubu ya Raja Casablanca kukutwa na virusi vya corona.

Nusu fainali hiyo ilikuwa imepangwa kuchezwa Oktoba 31, lakini kwa sasa itasubiri hadi wachezaji wa Raja wapone.

Fainali hiyo imesogezwa mbele ili kutoa fursa kwa mechi za kufuzu AFCON zitakozochewza mwezi huu.

Timu ya Al-Ahly imetangulia kwenye fainali ikisubiri mshindi katika ya Zamalek au Raja Casablanca ambapo katika matokeo ya mechi ya kwanza Zamalek iliongoza kwa bao 1-0 ugenini.

GRIEZMANN: SARE IMEIKERA BARCELONA

BARCELONA, Hispania

ANTOINE Griezmann amesema wachezaji wa Barcelona waligadhabishwa baada ya sare ya bao 1-1 dhidi ya Deportivo Alaves kwenye Ligi Kuu ya Hispania, LaLiga, Jumamosi.

Barca ilishindwa kuondoka na ushindi licha ya kutawala mchezo kwa kipindi kirefu, huku wapinzani wao wakiwa na wachezaji pungufu. Makosa ya golikipa, Neto yalamwezesha Luis Rioja kuipa uongozi Alaves kabla ya Jota kuongeshwa kadi ya pili ya njano iliyozaa nyekundu

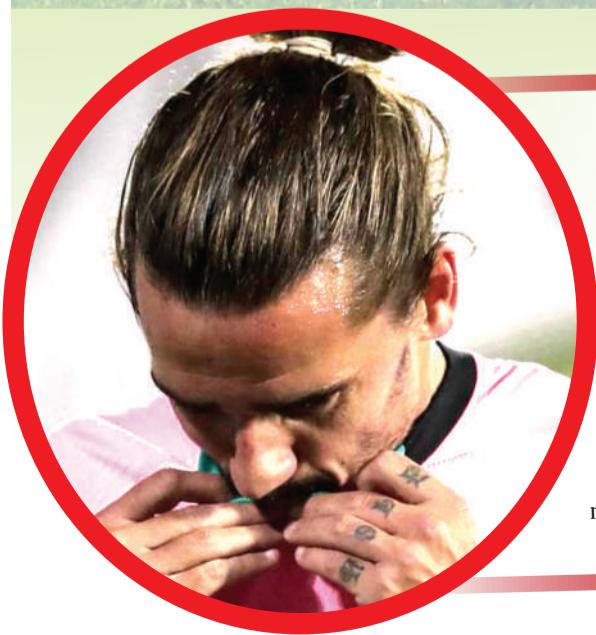
kwa kumchezea vibaya Gerard Pique.

Straika wa kimataifa wa Ufaransa, Griezmann alisawiszha bao hilo, lakini 'Blaugrana' hao hawakuweza kupata bao jingine.

"Tuna hasira, hasira kwa sababu tulitaka kupata pointi tatu," alisema Griezmann akiwaambia waandishi wa habari.

"Tulishindwa kutumia nafasi ya kufunga. Tulikuwa na nafasi nydingi sana, lakini tulifunga mara moja tu."

"Tunatakiwa kuimarika ili kuweza kupata matokeo zaidi. Hii timu inahitaji mabao na kuimarika zaidi."

DONDODA ZA SOKA MAGAZETI YA ULAYA

KUMBADILI MESSI NI NGUMU - SETIEN

●●● Hata viongozi Barca wanamwogopa, kuna wachezaji wanaonekana kama ni nembo ya klabu hivyo...

BARCELONA, Hispania

LIONEL Messi ni "ngumu kumdhiliti" pale Camp Nou, kwa mujibu wa kocha wa zamani wa Barcelona, Quique Setien.

Setien alifukuzwa baada ya Barca kuwa na msimu mbaya wa 2019-20, ambapo klabu iliachia taji la Ligi Kuu kwa wapinzani wao, Real Madrid na kukumbana na kichapo kikali cha mabao 8-2 dhidi ya Bayern Munich kwenye Ligi ya Mbingwa Ulaya hatua ya robo fainali.

Kocha huyo wa zamani wa Real Be-

tis, Setien nafasi yake ilichukuliwa na Ronald Koeman mwishoni mwa msimu, ye ye akiwa amechukua nafasi hiyo kuto ka Ernesto Valverde, Januari.

Setien alimsifia Messi, lakini alielezea ugumu aliouapatia kwa mshindi huyo mara sita wa Ballon d'Or pale Barcelona.

"Nafikiri Messi ni mchezaji bora wa wakati wote," alisema Setien akiambia El Pais.

"Kumekuwa na wachezaji ambao wako vizuri, lakini ye ye ni kijana ambaye amekuwa vizuri zaidi.

"Leo ni ngumu mno kumdhiliti. Mimi

ni nani hadi nimbadilishe! Wao wamekubali kwa miaka mingi na hakuna ambaye anaweza kumbadilisha.

"Kuna wachezaji ambao wanaonekana kama ni nembo ya klabu, hivyo ni vigumu mno kumfanya lolote.

"Mifano ipo mingi, angalia wakati wa Michael Jordan, mambo yalikuwa hivyo hivyo katika timu yake ya kikapu kule Marekani.

"Ndivyo ilivyo kwa Messi, huwezi kuamua lolote kwake, kwa sababu hata viongozi wa klabu wanamwogopa."

KWA UFUPI

INTER KUMUUZA ERIKSEN

INTER Milan ipo tayari kumuza kiungo wake, Christian Eriksen, huku AC Milan, Roma na Lazio zikonyesha nia ya kumtaka mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 28. (*Calciomercato*)

NEYMAR ATAKA KUBAKI PSG

NYOTA wa Brazil, Neymar, ameambia Paris St-Germain anataka kubaki klabuni hapo na mazungumzo ya mkataba mpya yameanza kwa nyota huyo mwenye umri wa miaka 28, ambaye mkataba wake unamalizika mwaka 2022. (*Foot Mercato*)

JONES KUTOLEWA KWA MKOPO

MLINZI Phil Jones mwenye umri wa miaka 28, atatolewa kwa mkopo na Manchester United kwenda Burnley Januari. (*Daily Star Sunday*)

ISCO AHUSISHWA EVERTON

MSHAMBULIAJI wa Real Madrid, Isco, mwenye umri wa miaka 28, anahusishwa na kwenda kujiunga na bosi wake wa zamia, Carlo Ancelotti, na mchezaji mwenzake wa zamani, James Rodriguez pale Everton. (*Sunday Mirror*)

AHMEDHODZIC AWANIWA CHELSEA

MLINZI wa Malmo, Anel Ahmedhodzic, mwenye umri wa miaka 21, anawaniwa na Chelsea. (*Expressen*)

PIRES AMPELEKA MBAPPE REAL

KIUNGO wa zamani wa Ufaransa na Arsenal, Robert Pires, anaamini nyota wa Paris St-Germain, Kylian Mbappe mwenye umri wa miaka 21, atanufaika kama akienda Real Madrid. (*Goal*)

LIVERPOOL YAMFUATILIA SCHUURS

LIVERPOOL inamfuatilia mlinzi wa Ajax, Perr Schuurs, mwenye umri wa miaka 20, baada ya Mholanzi huyo kuwa na kiwango cha kuvutia kwene Ligi ya Mbingwa Ulaya. (*Sunday Mirror*)

GATTUSO KUFUNGWA NAPOLI

KOCHA Gennaro Gattuso anakaribia kusaini mkataba mpya na Napoli, wakati huu ule wa sasa ukitarajiwa kumalizika mwishoni mwa msimu huu. (*Sky Italia*)

ATLETICO KUMSAJILI KONDOGBIA

KLABU ya Atletico Madrid imekubali kumsajili kiungo wa Jamhuri ya Afrika ya Kati, Geoffrey Kondogbia mwenye umri wa miaka 27, kuto Valencia baada ya LaLiga kuwapa ruhusu ya kusajili mrithi wa Thomas Partey, ambaye amejiunga na Arsenal. (*Cadena Sar, via Metro*)

ZAPATA ATAKIWA MADRID

STRAIKA wa Atalanta, Duvan Zapata, anawaniwa na Atletico Madrid, huku kocha, Diego Simeone akifutu patina wa Luis Suarez. (*Calciomercato*)

NDOBELE, MOURINHO WAMALIZANA

KIUNGO wa Tottenham na Ufaransa, Tanguy Ndombele, mwenye umri wa miaka 23, amesema ye ye na kocha Jose Mourinho wameweka pemberi matatizo yao ya msimu uliopita (*Mail on Sunday*)

LIVER BADO KWA JOHANNESSEN

LIVERPOOL bado inamfuatilia kiungo wa Iceland, Isak Bergmann Johannesson mwenye umri wa miaka 17, ambaye anaichezea IFK Norrkoping ya nchini Sweden. (*Expressen*)

MARTINEZ ATULIZA AKILI INTER

MSHAMBULIAJI wa Argentina, Lautaro Martinez, mwenye umri wa miaka 23, hajui nini kitatokea kuhusu mustakabali wake, lakini kwa sasa amesema ana furaha kucheza pale Inter Milan. (*AS*)

HABARI MICHEZO

KOCHA BIASHARA AKIRI YANGA MAJI MAZITO

Na Adam Fungamwango

KOCHA Mkuu wa Biashara United, Francis Baraza, amesema kipigo cha bao 1-0 dhidi ya Yanga kilisababishwa na wachezaji wake wengi kutojiamini, huku baadhi wakicheza nafasi si zao.

Akizungumza baada ya mechii hiyo, Baraza alisema amepoteza mechii hiyo kihalali, lakini tati zo kubwa lilikuwa ni wachezaji wake kuchenza kwa kutojiamini kutokana na kukabiliana na timu kubwa kama Yanga.

"Vile vile kuna baadhi ya wachezaji walicheza kwenye nafasi ambazo si zao na hili kuwapa ugumu kwenye mechii hiyo. Nilifanya hivyo kwa sababu ya kutokutawo kwa baadhi ya wachezaji," alisema.

Baraza alisema awali alianzisha washambulaji wawili, Gerald Mdamu na Omari Nassor kwa sababu si vizuri kuanza na mmoja wakati wanachezea uwanja wa nyumbani, lakini baadaye alibadilisha mfumo kutokana na Yanga kuanza kuwalemea.

"Tulichezesa straika wawili kwa sababu nacheza nyumbani, si vizuri kuzua wakati uko nyumbani, lakini baadaye Yanga walituelemea, nikaamua kumtoa straika mmoja na kumwingiza Ramadhani Chombo kwa ajili ya kuzuia mashambulizi yao na kutafuta ubunifi zaidi," alisema.

Ni mechii iliyomraliza rekodi nzuri ya Biashara kuchenza bila kupoteza kwenye uwanja wake wa nyumbani. Biashara United imeweka rekodi hiyo kwa kushin-

da mechii nne nyumbani kabla ya mchezo wa tano kukubali kipigo hicho cha bao 1-0 kutoka kwa Yanga.

Pia ni mara ya kwanza kwa Yanga kushinda kwenye Uwanja wa Karume Musoma tangi Biashara United ilipoanza kucheza Ligi Kuu kwa mara ya kwanza msimu wa 2018/19, ikiifunga bao 1-0 msimu wa 2018/19 na sare ya bila kufungan msimu wa 2019/20.

Kwa matokeo hayo, Biashara imeshuka hadi nafasi ya nne kwa pointi 16, ikicheza mechii tisa na kuipisha Simba kwenye nafasi ya tatu ambayo iliifunga Mwadui mabao 5-0 na kupanda nafasi moja juu, ikiwa na pointi 16 pia, lakini ikiwa na mabao mengi zaidi.

Namungo yaanza kujipanga kimataifa

Na Saada Akida

KOCHA Mkuu wa Namungo FC, Hitimana Thierry, amesema baada ya kupata muunganiko katika kikosi chake, sasa amegeukiwa safu ya ushambulaji kwa kuiandalia programu maalum ili kuhakikisha inatumia vizuri nafasi za mwisho wana-zotengeneza.

Akizungumza na gazeti hili jijini jana, Hitimana alisema bado kuna mapungufu katika safu yake ya ushambulaji, hivyo ameanza kuifanya kazi mapema kabla ya kuanza kwa ratiba ya michuano ya Kombe la Shirikisho, CAF.

Alisema kutokana na kuwapo kwa muda mfupi wa kupata mechii za kirafiki za kimataifa, anatumia mechii za ligi kuwaandaa washambulaji wake ili kuhakikisha wanakuwa makini katika nafasi za mwisho.

"Katika mechii zetu tunapata nafasi nyingi za wazi, ila bado umalizija ni tati zo hivyo kabla ya kwenda kupata aibu huko mbele, ipo kazi na hitaji kuifanya sasa hivi kuhakikisha wanaimaraka," alisema Hitimana.

Alisema kwenye mechii tisa amba zo tayari walishacheza kuna baadhi ya michezo wamekuwa wakipata nafasi nyingi za wazi, lakini walishindwa kuzitumia hali ambayo inampa kazi kubwa ya kuifanya sasa.

"Malengo yetu ni kuifanya vizuri katika ligi, licha ya kwamba CAF hawajatoa ratiba ya timu tutazoktana nazo, lakini tayari tumeweka mipango yetu kwenye michuano ya kimataifa ni kupambana na kuto-poteza mechii yetu ya kwanza," alisema Kocha huyo.

Tenisi kurindima Gymkhana Nov. 28

Na Saada Akida

CHAMA cha mchezo wa Tenisi Tanzania, kimeandaa mashindano ya siku mbili ya wazi yajulikanayo kama BQ Open, yanayotarajiwa kuanza Novemba 28 hadi 29, mwaka huu, huku yakishirikisha timu za watoto chini ya miaka 18 pamoja watu wenye ul-emavu.

Akizungumza na gazeti hili jijini jana, mratibu wa mashindano amba zo ni kocha wa timu ya Taifa ya Tenisi kwa wenyewe Ulemavu, Riziki Salum alisema mikoa mitano, Arusha, Moshi, Morogoro, Simiyu pamoja na wenyeweji Dar es Salaam wamethibiti-sha kushiriki mashindano hayo yata-kayofanyika viwanja wa Gymkhana, jijini Dar es Salaam.

"Mashindano haya huwa tuya-andaa Novemba ya kila mwaka, tukiyaalika pia mataifa mawili, Rwanda na Kenya. Mwaka huu kama mambo yataenda vizuri na kama mipaka itafunguliwa (kwa nchi hizo) basi tunatarajia wageni wetu hao kuja kushiriki michuano hiyo," alisema Riziki.

Alisema malengo ya mashindano hayo ni kuchagua wachezaji amba zo wataunda timu ya taifa kwa upande wa watoto na wenyewe ulemavu amba zo kwa upande wao watawakilisha nchini katika michuano ya kimataifa inayotarajiwa kuifanya mapema Januari mwakani.

MSITU...

Kiungo wa Simba, Rally Bwalya, akidhibitiwa na 'msitu' wa wachezaji wa Mwadui FC, wakati wakiibuka na ushindi wa mabao 5-0 kwenye mechii ya Ligi Kuu Bara iliopigwa Uwanja wa Uhuru jijini Dar es Salaam juu. **PICHA: JUMANNE JUMA**

Azam malengo ubingwa hayapoi

Na Mwandishi Wetu

LICHA ya kulazimishwa sare ya bao 1-1 dhidi ya JKT Tanzania na kujikuta sasa ikiwa na alama sawa na Yanga kwenye msimamo wa Ligi Kuu Bara, Azam FC, imesema bado ipo vizuri katika mbio za kuwanzia ubingwa msimu huu wa 2020/21 na haitakubali kupoaa.

Huku ikiwa mbele kwa mchezo mmoja, Azam ipo kileleni mwa msimamo wa Ligi Kuu kutokana na tofauti nzuri ya mabao ya kufunga na kufungwa ikiwa nayo 11 dhidi ya tisa ya Yanga yenye pointi 22 sawa na vinara hao kwenye ligi hiyo inayoshirikisha timu 18 msimu huu.

Tayari Azam imepoteza mechii moja na kutoka sare moja, huku Yanga ambayo imekuwa ikishinda kwa idadi ndogo ya mabao, ikiwa timu pekee haijapoteza mchezo wowote katika ligi hiyo msimu huu.

Kiungo wa timu hiyo, Salum Abubakar 'Sure Boy', kama iliyivo kwa Ofisa Habari wao, Zakaria Thabit 'Zaka Zakazi', amesema ana imani kikosi hicho kitafikia malengo yao ya kutwaa ubingwa huo kutokana na kasi ambayo wameanza nayo na watakayoiendelea.

"Kila mchezaji anatambua ushindani mkubwa uliopo, bado ninaimani kikosi kinawenza kutimiza malengo ambayo

kimejiweke ya kutwaa ubingwa wa Ligi Kuu msimu huu," alisema Sure Boy.

Lakini Ofisa Habari wa klubu hiyo, Zaka Zakazi, yeze amesema bado wanajambo lao kwa msimu huu na wanaamini litati-mia kwa kuwa safari ya ligi bado inaendelea.

"Safari ya ligi inaendelea na sisi tuna kazi ya kuifanya, tunaamini kwamba tutafanya vizuri kwa kusaka matokeo ndani ya uwanja kwenye mechii zizazo."

"Tunaomba mashabiki waendelee kuptupa sapoti tutafanya vizuri, kila kitu kinawezekana kwa kuwa wachezaji wapo vizuri na benchi la ufundi linaifanya kazi yake vizuri," alisema.

Jumatatu Novemba 2, 2020

Nipashe

KUMBADILI MESSI NI NGUMU - SETIEN

HABARI UK 22

KAPOTEA HUYO...

Diogo Jota akiifungia Liverpool bao la usiku 'dakika za mwisho' likiwa ni la ushindi kwenye mechii ya Ligi Kuu England wakati waki-chapa West Ham mabao 2-0 katika mchezo huo, uliopigwa Uwanja wa Anfield juzi. **PICHA: MTANDAO**

MUGALU MIEZI SITA NJE, SVEN ABADILI MFUMO

Awatoa hofu mashabiki akitaja mechii ya Novemba 7 dhidi ya Yanga kuwa...

Na Saada Akida

SAFU ya ushambuliaji ya Simba imepata 'balaa' kuelekea michuano ya Ligi ya Mabingwa Afrika na Ligi Kuu Bara inayoendelea, baada ya straika wao, Mkongomani Chris Mugalu sasa kutarajiwa kukaa nje ya uwanja kwa kipindi cha takriban miezi sita akiuguza majeraha, imeelezwa.

Hali hiyo pamoja na sababu zingine za kiufundi, imemfanya Kocha Mkuu wa timu hiyo, Mbelgiji Sven Vandebroeck kuanza kuwazoesha wachezaji wa kikosi hicho kuchenza kwa mfumo tofauti wa kutumia viungo pekee katika safu ya ushambuliaji, kwa kumfan-ya kiungo anayechenza katikati kama 'false nine' namba tisa wa kuibia.

Akizungumza na Nipashe baada ya timu yake kuibuka na ushindi wa mabao 5-0 dhidi ya Mwadui FC kwenye mechii ya Ligi Kuu iliyopigwa Uwanja wa Uhuru jijini Dar es Salaam juzi, Sven alisema kuna habari mbaya kwa Mugalu kutokana na kutarajiwa kuwa nje kwa muda mrefu.

Hata hivyo, Sven alisema bado hajawa na chaguo la kwanza katika safu yake ya ushambuliaji kutokana na wote kufanya kazi nzuri, ikiwamo Bocco ambaye amerejea akitoka majeruhi na kuchenza dakika 60, huku Kagere na

Mugalu ambao wote ni majeruhi waki-fanya vizuri kila anapowapa nafasi.

"Kwa sasa wengi watahisi nalazimika kumtumia Bocco [John] kwa sababu ya Kagere [Meddie] ni majeruhi ya muda mrefu kidogo, lakini kuna habari mbaya kwa Mugalu, kwa mujibu wa daktari nyota huyo ataka nje miezi sita akiuguza majeraha aliyonayo," alisema Sven.

Kuhusu kutumia mshambuliaji mmoja, alisema ni kwa sababu viungo wake wanauewezo wa kufunga wanapopata nafasi kama ambavyo walifanya dhidi ya Mwadui FC juzi.

Sven alisema baada ya kuona uwezo wa mchezaji mmoja ikiwamo viungo wake, imekuwa ikimlazimu kutumia mshambuliaji mmoja kwa sababu kukiwezesha kikosi chake kuchenza kwa kushambulia zaidi.

"Ninapotumia washambuliaji wawili na kupunguza viungo, timu inacheza chini, pia washambuliaji hao wanakamiwa, lakini unapotumia mmoja mara kadhaa anapobanwa na mabeki, viungo hutumia nafasi wanazozipata kufunga mabao.

"Kama ilivyo kwa mechii yetu ya leo (juzi), ukimtoa Bocco ambaye ni mshambuliaji aliyefunga mabao mawili, mengine yamefungwa na viungo Ibrahim Ajibu, Said Ndemla na Hassan

Dilunga," alisema Sven.

Alisema kutumia washambuliaji wawili kutategemea na mpinzani ambaye anakutana naye, kama atalazimika kubadili mfumo, na kwamba kutokana na uwezo wa viungo wake kufunga, kwenda na mshambuliaji mmoja ndio mfumo wake wa kwanza.

Akizungumzia matokeo ya mechii zilizopita dhidi ya Tanzania Prisons na Ruvu Shooting ambazo walifanya vibaya kwa kupoteza pointi sita, Sven alisema kikosi chake sasa kimerejea kuhakikisha wanafanya vizuri wakinanza mchezo dhidi ya Mwadui ambao walicheza vizuri.

"Sasa tunahitaji kurudi katika nafasi yetu, baada ya mechii hii tunaanza mipango ya kujianaa na mechii zetu mbili zizajo tukihitaji pointi sita, ikiwamo dhidi ya Kagera na baada ya hapo tunahitaji pointi muhimu katika pambano letu la Novemba 7, (dhidi ya Yanga)," alisema kocha huyo ambaye kikosi chake kipo nafasi ya tatu kikiwa pointi sita nyuma ya Azam na Yanga zilizopo kileleni na alama 22.

Simba pia itaanza kuipeperusha bendera ya nchi kwenye michuano ya Ligi ya Mabingwa Afrika baada ya ratiba ya michuano hiyo kutoka baadaye mwezi huu.

KAZE NA HESABU KALI KIKOSI YANGA

Na Mwandishi Wetu

HUKU akiendelea kuvuna pointi tatu Kanda ya Ziwa, Kocha Mkuu wa Yanga, Cedric Kaze, amezidi kupiga hesabu kali za kupanua wigo wa kikosi chake kutokana na ratiba ngumu ya Ligi Kuu Bara kwa sasa, ameeleza.

Tayari Yanga imevuna alama sita ikiwa Kanda ya Ziwa baada ya kuichapa KMC kwa mabao 2-1 katika Uwanja wa CCM Kirumba kabla ya juzi, Jumamosi kuibuka na ushindi wa bao 1-0 dhidi ya Biashara United kwenye Uwanja wa Kumbukumbu ya Sokoine mjini Musoma.

Na wakati Jumatano ikirajia kushuka katika Uwanja wa Gwambina, Misungwi jijini Mwanza kuwavaa wenyiji wao, Gwambina FC, Kaze amesema wana mechii ngumu zinazowakabili mbele, na hana mchezaji anayeweza kucheza mechii nne mfululizo ndani ndani ya siku 12.

"Nina mechii nyingi na ngumu, lazima wachezaji wapambane na wafanye kazi ngumu ya kusaka ushindi, lakini hakuna anayeweza kucheza mechii zote nne mfululizo ndani ya kikosi kwa wakati huu wa kusaka ushindi.

"Ninachokifanya ni kuona kila mchezaji anacheza na ninawafanya mabadiliko wachezaji wangu ili kuona kwamba wanaweza kuwa fiti kwa ajili ya mechii zizajo.

"Kikubwa ninachofurahi ni kwamba kila mmoja anaonyesha uwezo wake ndani ya uwanja na anafanya vile ambavyo ninaelekeza," alisema kocha huyo ambaye tangu atue ameshinda mechii zote tatu alizionongoza Yanga.

Yanga ambayo ipo mchezo mmoja nyuma dhidi ya Azam FC iliyopo kileleni kutokana na tofauti kubwa ya mabao ya kufunga na kufungwa, ina pointi 22 sawa na vinara hao.

